

Jesuu - Mixtec, Coatzospan

Tū'un é vā'a iña Xuva ko e xntée na'a San Marcu

Kaka'an ntódo Juaan Bautista ñuu itsí kán

(Mt. 3:1-12; Lc. 3:1-9, 15-17; Jn. 1:19-28)

1.1 Dukuān o iñi ntu'u e dóo vá'á ó kaka'an tú'un iña Jesúcristu, dīvi I'xá Xuva kō, ña tuví e dukún kán.

1.2 Nté ntūvi dí'na uve na'a kaka'an Ísaia, ña é ka'án naa Xuva ko kídaā, tsí du'vā ó kaka'an Xúva ko ni I'xā ña:

Di'na taxnūu ú uun ña'a, ña é xtūví tu've itsi o,
ne, dá taxnūu ú o.

1.3 Uun tatsín ne, dōo ditó kaka'an ñuu itsí kán:

“Nākoo tú've ntó itsi va'a,
tsí e vé'xi Xuva kō”, ka'an,
ka'an Ísaia san.

1.4 Ña é taxnuu Xuva kō ne, divi Juaan, ña é kaika má kū'u kan é kanakūtsi ntute ña ña'a san. Kaka'an ña é dí'na natu'vi ña'a san kuétsi ña ne, dá kutsi ntute ña. Dukuān é káda ka'nu iní Xuva ko ni ña kuétsi ña.

1.5 Un ntíi ntíi ña ñuú Judea ni ñá ñuú Jerusaleén, dā xee ñá ne, na'vi iní ña kuétsi ña ne, da itsi ntute ña nta'a Juaán san mé'ñu ntute ka'nu é nani Jōrdaan.

1.6 Dóo Juaán san ni ñii f'xi ña ne, ñii kameu kúvi. E ini é'xi ña ne, skunti; ini xi'i ñá ntūdín ñuñu.

1.7 Kaka'an ntódo ña ni ñā'a san:

—Vi'i a vé ne, xée uun ña'a ñatíi, ña é díf ka ka'nu ña'a é xu'u. Ntē ña té nee nuu á'vi ko é nākoó tixí u é nāntuté u ntí'xen ña.

1.8 Xu'ú ne, kūdii ntute kadá'vi ú nto dá kanakūtsi ntute ú nto. Ntá tsi divi ñā ne, Espíritū Sántū ta'xi ña nto é kunūu ña nima nto —ka'an Juaan.

Dā ítsi ntute Jesuu

(Mt. 3:13-17; Lc. 3:21-22)

1.9 Ntūvi tsikán ne, ntaka Jesuú ñuú mii ñā é nani Nazāree, é tuví ñuú Galilea. Xée ñā mí tuví Juaan.

Juaán san ne, nakútsi ntute ña Jesuu mé'ñu ntute ka'nu é nani Jōrdaan.

1.10 Kídaā né, dā ntíi Jesuu diñi ntute ka'nu san ne, iní ña tsí nákaan e dukún kan ne, ikán ntíi Espíritū Sántū san é vata kaa uun paloma é írkaá nuu díki ña.

1.11 Kaka'an tátsin Xúva kō nte e dukún kán:

—Divín é I'xá mií ko e dóo kakuinimá ko o. Ñá te nté kaa diní nu nimá ko kuenta iña o —ka'an Xúva ko ni Jēsuu.

Ntío tó'ō e ña vá'ā san é kō'xo Jesuu nuu i é kīni kaa

(Mt. 4:1-11; Lc. 4:1-13)

1.12 Espíritū Sántū sán ne, kue'en ní'i ña Jesuu ñuu itsí kán.

1.13 Úvi díkó ntūvi, úvi díkó níñu íka Jesuu íkán. Kaika ña mí ntaíka kiti ku'u san. Ikán xée tó'ō e ña vá'ā san ne, ntío i é kō'xo Jesuu núu i é kīni kaa. Ntá tsi xee ánjē san é kade ña ña kuenta.

Eni ntu'u Jēsuu kaká'an ntódo ña ñuú Galilea

(Mt. 4:12-17; Lc. 4:14-15)

1.14 Dā inúu kutu Juaan viútun sán ne, xée Jēsuu ñuú Galilea, kaka'an ntódo ña, kaka'an ña nté kuān nte vá'ā ó kadē kú'vé Xuva kō.

1.15 Kaka'an ña:

—E xée ūra í ve. Ña ná'ā ka dá kixkadā kú'vé Xuva kō. Dukuān né, natu'vi ntó kuetsi nto ne, kuinti'xe nto tú'ūn é vá'ā san —ka'an ña.

Nākaxnúu Jesuu kimi ña'a, ña ntátava tsákā san

(Mt. 4:18-22; Lc. 5:1-11)

1.16 Kaika Jesuu díñi míni Galileá san ne, ikān nāni'i ña Simuun ni ení ña, ñá nani Āndree. Ntánakuítá nuu ña xunu ña iní ntute san, tsí ñi tsiñu ntáde ña é tsákā ntátava ña.

1.17 Kaka'an Jēsuu ni ña:

—Kuntikín ntó ko. Ñá tává ka nto tsákā, tsí vi'i a vé ne, ká'an nto ni ūn ntí ñá ña'a é na ntúvá'a nima ña —ka'an ña.

1.18 Kidáā ne, ura tsí i tsoo mii ña xunu ña ne, dá kuē'en ñá ni Jēsuu.

1.19 Kūdii tsi kuē'en Jesuú ne, nāni'i ta'an ña ni Sántiau ni ení ña, ñá nani Juaan. Ntúvi ña é í'xá Zebedeu. Ñu'u ña ni uva ña iní tun ntoō ñá, ntántavá'a ña xunu ña.

1.20 Kidáā né, kāna Jesuu ña é kuntikín ñá ña ne, ura tsí i xtúvi mii ña uva ña ni ña ntáde tsiñu ña iní tun ntóo san, dá kuē'en ñá kuntikín ñá Jesuu.

Uun ña'a, ñá nuu é ña vá'ā nima i

(Lc. 4:31-37)

1.21 Xée ña ñuú é nani Capēmau. Ntúvi é ntoo kadin ña'a sán ne, kuē'en Jēsuu má vi'i mi ntánataká nuu ña Israeé ne, eni ntu'u ña nakua'a ña ña'a san.

1.22 Ña'a sán ne, dōo va'á kuiní ñá da téku ña é kuān nte vá'ā ó kaka'an Jēsuu. Ñá te ni kā'an ñá ni ña vatā ó kaka'an mastrú lei ña Xuva ko, tsi dóo iō ña é kā'an ña dá kanakuā'a ña.

1.23 Tuví uun ña'a má ūkún kán, ña é nuu e ña vá'ā nima i. Kaka'an ñátí san:

1.24 —¿Nté kui kánateñu nuu nto ntí, Jesuu, ñá ñuú Nazaree? ¿Vēxká'ni ntu nto ntí? Iní ntí nto, tsí Xuva kō táxnū ña nto —ka'an ña.

1.25 Ntá tsi de tí Jesuu ni é ña vá'ā san, kaka'an ña:

—iNtiin í'a, tsí ña te ña o sá'ā! —ka'an ña.

1.26 Īde é ña vá'ā san é xi'i mii ñatí san ne, dōo ntii kachu'u ntáa é ña vá'ā san da ntí, kue'en.

1.27 Koó dā kúdu'va ña ntāñí san ne, ntáka'an ña:

—¿Xoó ña'a ntu ña sá'a e kúvi idé ña é nakūnu ña é ña vá'ā san? Ña sá'a ne, e túku o kadē kú'vé ña. Kakutí ña kanakūnu ña é ña vá'ā san. ¿Né ntu nchu'ún kanakuā'a ña kō? ¿Ō nchu'ún xeé ntu, ne, nté kaa? —ka'an ñá'a san.

1.28 Ura dú'va tsi i kútuni un ntí ñá ña ñuú nta'vi san, ñuú e ntáduku ntée ñuú Galilea, nté ō dé Jesuu, tsí dóo ntáka'an ñá'a san.

Ntāvá'a Jesuu ñuntíi Simuun

(Mt. 8:14-15; Lc. 4:38-39)

1.29 Dā ntáka Jesuu mí ntánataká nuu ña Israeé san ne, kue'en ní'i ña Santiau ní Juaan nú vi'i Simuun. Ikān tuví Andreé di.

1.30 Kaka'an ñávi'i Simuun ni Jésuu tsí etsin ñuntíi Simuun. Tuví ntaa ña má vi'i ña kán, tsí ka'ni kaxé'e ña.

1.31 Kúkí'vi Jesuu má vi'i mí tuví ña ne, karkāa ña nta'a ña, náxntitsi ñá ña. Ura tsí i ntikó ña ka'ni. Kidáa ne, kué'en ña, kūkavá'a ña é kā'xí ña'a san.

Dōó títin ña nchokuvi ntavá'a Jesuu

(Mt. 8:16-17; Lc. 4:40-41)

1.32 Dā kuáā, da idó nuu ngántii sán ne, ñá tē nté kaa ña'a xee ña mí tuví Jesuu, xee ní'i ña ña nchokuví ni ña é ñu'u é ña vá'a nima i.

1.33 Un ntíi ntíi ña ñuu í san ne, nātaká nuu ña xi'i kan.

1.34 Ñá tē nté kaa ña'a ntavá'a Jesuú da nēé ka kui'i ntákuví ña. Nakúnu ña é ña vá'a san é ñu'u nima ñá'a san di. Ñá ni xé'é Jesuu itsi é kā'an é ña vá'a san xoo é divi ñá, tsí e ña vá'a san ne, ini tsí I'xá Xuva ko ña.

Kaika Jesuu kaníi ñuú Galilea, káka'an ntódo ña

(Lc. 4:42-44)

1.35 Tévāā du'va tsi, dá ntikin ni'ní ká ne, náxntitsí Jesuu, kué'en ñá mí xoxó ña'a, tsí ntio ña é kunuu mii ña é kā'an ñá ni Xuva kō, ña tuví e dukún kán.

1.36 Simuun ni ñá ntoo ni'i ñá ne, íxnantuku ña Jēsuu.

1.37 Dā nání'i ña ñá ne, ntáka'an ña:

—Un ntíi ntíi ña'a san ntánantuku ña ntō —ka'an ña.

1.38 Kaka'an Jésuu ni ña:

—Xio ñuu é ntoo etsin i'a kí'in o ve. Ikān káka'an ntódo ú di, tsí dukuān é vē'xi u —ka'an ña.

1.39 Dōo íka ña é un ntí'i itsi ñuú Galilea. Kaka'an ntódo ña má vi'i mi ntánataká nuu ña Israeé san un ntíi ntíi ñuú san ne, nakūnu ña é ña vá'a san.

Dā ntavá'a Jesuu uun ña'a, ña kanako'xo kúñu i

(Mt. 8:1-4; Lc. 5:12-16)

1.40 Xée ūun ña'a, ña kanako'xo kúñu i, mí tuví Jesuu. Kanchiti ña, kaka'an ña:

—Tē ntio nto ne, kuví ntavá'a nto ko —ka'an ña.

1.41 Kidáa ne, ntunta'ví ini Jesuu ña. Tiin nta'a ña ñá ne, kaka'an ña:

—Ntio ko. Ntuvá'an —ka'an ña.

1.42 Ura tsí i ntí'i kui'í san ne, ntuvá'a ña.

1.43 Nataxnūu Jesuu ñá ne, dōo ka'an ñá ni ñá:

1.44 —Ñá ku kā'an tsín ni ñá'a nté ō kúvi é ntuvá'an. Kué'en ve mí tuví dutú san, na kōto nteé ña o ne, dá naku'en sintiá'vi nta'a Xuva kō tsi é ntuntoo kúñu o, vatā ó kaka'an Muísee é viin. Dukuan kōo é kūtuni ñá'a tsí ntuvá'an —ka'an Jésuu ni ña.

1.45 Ntá tsi ña ntuvá'a sán ne, kué'en ña itsi kán né, ikán éni ntu'u ña káka'an ñá ni ùn ntíi ntíi ña'a san nté ò dé Jesuu é ntavá'a ña ña. Dukuán ne, ña ni kúvi xee ditó ka Jesuu nté uun ká ñuu. Da mii tsi e íka ña mí xoxó ña'a. Ntá tsi dóo kí'in itsi ñuu vé'xi ña'a san é nataká nuu ña mí tuví ña é ntio ña kini ña ña.

Ntāvá'a Jesuu úun ña'a, ñá xi'i kúñu i

(Mt. 9:1-8; Lc. 5:17-26)

2.1 Dā kútítín ntuvi ne, nāxee Jesúsú ñuu é nani Capērnau. Ura tsí i kútuni ñá'a san é tuví ña uun ví'i.

2.2 Ñá tē nté kaa ña'a nataká nuu ña; ntē ña ni xee tá'an ví'i san é kuntōo ña má ví'i kán é kini ña é káka'an ña.

2.3 Kídáa ne, xée kámi ña'a, odo ña uun ña'a, ña xi'i kúñu i.

2.4 Ñá ni kúvi kuíta ntí'xin ña má ví'i mí tuví Jesuu, tsí ña te nté kaa ña'a ntáñi ña. Dukuán ne, kúxee ña díki ví'i kan né, nākaán ña un siin díkí ví'i san mí tuví Jesuu. Mí kantíi ne, nákií ña chidō é nuu ña xi'i kúñu i san iní ví'i kán.

2.5 Dā íni Jesuu tsí ña odō ña xi'i kúñu i sán ne, ñi kué'en ini ña ntákuinti'xe ña ne, kaka'an ñá ni ña nchokuví san:

—É ntōo kuétsi o vē, da' —ka'an ña.

2.6 Ío mastrú lei Xúva kō é ntoo ña ne, ntádē kuení ña:

2.7 “¿Nté kui kuán ó kaka'an ntú ña sá'a? ¿Ña kaíko ñu'u ntu ña Xuva kō? Tsí xoxó ña'a ñuxiví sa é kúvi nakate ña kuétsi kō. Da mii tsi Xuva kō é kúvi víi ña”, dé kuení ña.

2.8 Kútuni Jesúsú nté ò ntádē kuení ña ne, kaka'an ñá ni ña:

—¿Nté kui kuán ó ntádē kuení nto?

2.9 ¿Neé ntu e díf ka ña ví'xin kaa é ká'an u ni ña sá'a, te kuiní nto? ¿Ó ka'an ntu u: “É ntōo kuétsi o”, ò ka'an ntu u: “Nakuntísin, kuni'in chido ò, kunú'un nú ví'i o kán”, koo ka'an u?

2.10 Ntio ko é na kútuni nto tsí xu'u é vëxkúvi ú ñatíi ne, kúvi nakate u kuétsi ntō ñuxiví sa —ka'an Jesúsú ni mastrú lei san.

Kídáa ne, kaka'an ñá ni ña xi'i kúñu i san:

2.11 —Divín é káka'an u ni ò ne, nakuntísin, kuni'in chido ò, kunú'un nú ví'i o kán —ka'an Jesúsú ni ña.

2.12 Ura tsí i nakuntísi ña, náki'i ña chido ña ne, kúnú'ú ña nú ví'i ña kán. Koó dā kúdu'va ña'a san ne, nánú'u ñá iní ña Xuva kō, ntáka'an ña:

—Váta úun ito kini o é kuán ó kakuvi, é kántuvá'a ña'a san —ka'an ña.

Kāna Jesuu Lévi

(Mt. 9:9-13; Lc. 5:27-32)

2.13 Kídáa ne, kué'en xtúku Jesuu díñi míni Galilea. Dōo xee ñá'a san mí tuví ña ne, nakuá'a ña ña'a san.

2.14 Kué'en ká Jesuu itsi kán né, ikán nání'i ña uun ña'a, ñá nani Lévi, í'xá Alfeu. Tuví Lévi nú ví'i mí kaido ña diu'un xōo íña ñuu Roma. Kaka'an Jesúsú ni ña:

—Kuntikín ko —ka'an ña.

Nákuntísi Levíi ne, kué'en ña ni Jēsúu.

2.15 Uun ntuvi ne, tuví Jesuu nú ví'i Lévi, ntaé'xi ña. Ñá te da díi ña ntaído diu'un xōo san ntoo ña nú mesa, ni ñá iō kuétsi i. Ikán tuví Jesuu ni ña ntín'i ña. Tsí ña te da díi ña'a san ntántikin ñá Jesuu.

2.16 Ntá tsi mastrú lei ni ñá fariseú san ne, iní ña tsí ntaé'xí dadíi Jesuu ni ñá kini ntáa san, ni ña

ntáido diu'ún san ne, ntáka'an ñá ni ña ntini'i Jēsuu:

—¿Ntē kui ntaé'xí dadii ntu mastru ntó ni ña kini ntáa san, ni ña ntaído diu'ún san? —ka'an ñá, tsixe'e ñá.

2.17 Tēkú Jesuu é ntáka'an ñá ne, kaka'an ñá ni ñá:

—Ñá'a é vā'á o ni i ne, ñá vādá ntio ña medíku; tsí ña nchokuví tsi san é ntio ña medíku. Xu'u é vēxkúvi ú ñatíí ne, ñá tē ña é vā'á san kanantukū u, tsí ñá iō kuetsí i san —ka'an Jēsuu.

Kaka'an Jēsuu iña é kuān xkoó ini ña é kuntoo ixu ñá

(Mt. 9:14-17; Lc. 5:33-39)

2.18 Ña ntini'i Juaan ni ñá ntini'i ña fariseú san ne, dukuān xkoó ini ña é kuntoo ixu ñá. Xée ñá'a san, ntátsixe'e ña Jēsuu:

—¿Ntē kui ña kuan xkoó ini ntú ña ntini'i ntó é kuntoo ixu ña vatā ó de ña ntini'i Juaan ni ñá ntini'i ña fariseú san? —ka'an ñá, tsixe'e ñá.

2.19 Jesuú ne, kaka'an ña:

—¿Vá kuvi ntu kuntoo ixu ñá'a, ña ntóo viko mí katánta'a ña'a, te tuví dukuan ñatíí, ña tánta'a san? Ñá'a, tsí ka'xí ntí'i ña.

2.20 Ntá tsi tē xee úra i é ntaka ña tánta'a sán ne, kidáā né, ió ntuvi é kuntoo ixu ñá.

2.21 Ñá tē doo xée san naxntēé nuu o doo tsude, tsí doo xée sán ne, kanatixi tē ntóo. Kidáā ne, ntátsin ntí'i ne, díí díí ka kini koo kuvi.

2.22 Tē xnuu vá'a o ntute tinti'o xee iní ñá sán ne, ñá te ñii ata kú'un, tsí ntata té kukāve. Uun ito tsi kunaá ntute tinti'o san ni ñii i sán di. Tsí ntute tinti'o xee san ne, kantio é kú'un iní ñii xee —ka'an Jēsuu, kánañē'e ñá ña.

Ntáatsin ña ntini'i Jēsuu xóko trigu ntúvi dá iō dá'na

(Mt. 12:1-8; Lc. 6:1-5)

2.23 Ntúvi dá iō dá'na ne, kué'en Jēsuu ni ña ntini'i ñá, itā nti'xin ña mí kaa trigú san. Ña ntini'i Jēsuú ne, kátsin ña xoko trigu é ká'xí ña.

2.24 Iní ña fariseú san é kuān ó de ña ne, ntáka'an ña:

—¿Ntē kui ntáatsin ntu ña xoko trigú san? Ñá vā'á ó é kada tsiñu o ntúvi dá iō dá'na, tsi dóo xii kaa é kuān koo vii o —ka'an ña.

2.25 Ntá tsi kaka'an Jēsuu:

—¿Ñá ini ntú nto nté ó dé uvata ko Dāvii da taan núu ña ni ña ntini'i ñá da kákin ña?

2.26 Tsí kí'ví ña iní ví'i Xuva kō kidáā dá tuví dutu ñá odo nūu, ñá nani Abiata. Davii ne, íkan ña tāñú'u kuíko san é ká'xi ñá ni ña ntini'i ña, kuān te dóo xii kaa, tsí da mii tsí dutú san é kúvi ka'xí ña tañú'u e kúviko san —ka'an ña.

2.27 Kaka'an Jēsuu ni ñá fariseú san:

—Tsí Xuva kō ne, ñá te ni de kú'vē ñá ñá'a vata koo é na káda ka'nu ña ntúvi dá iō dá'na, tsí dē kú'vē ñá ntúvi dá iō dá'na vata koo é na kūntoo dá'na ñá'a san.

2.28 Xu'u é vēxkúvi ú ñatíí ne, kuvi ká'an u nee iña é vā'a é vii o ntúvi dá iō dá'na —ka'an Jēsuu.

Ntavá'a Jesuu úun ñá'a, ña kádun nta'a i

(Mt. 12:9-14; Lc. 6:6-11)

3.1 Kué'en xtūku Jesuu má vi'i mi ntánataká nuu ña Israee. Ikān tuví uun ña'a, ña e kádun nta'a i.

3.2 Ntāñi ña'a má vi'i san, ntaíto díto ña te ntává'a Jesuu ña kádun nta'a i ntuvi dá iō dá'na. Tsí ntántukū nuu iní ña nté koo tsi'i kuétsi ña Jesuu.

3.3 Kaka'an Jéssuu ni ña kádun nta'a i san:

—Kuntitsín mé'ñū ña'a san —ka'an ña.

3.4 Kidáa né, tsixe'e Jéssuu ñá nguī san:

—¿Nee iná ntu é díí ka vá'ā o é vii o ntuvi dá iō dá'na, te kuinī nto: é vii o é vā'ā ne, o é kini kaa? ¿É ntavá'a o ña'a ne, o é nakunaa o ña? —ka'an ñá, tsixe'e ña ñā.

Koó dā diin diin sa intóo ña'a san.

3.5 Dā íto Jesuu ñá'a san ne, dōó dutsi kuíni ña ne, dōo u'vi kakúvi ña é kuān nte ká'xi nima ñá'a san.

Kidáa ne, kaka'an ñá nī ña kádun nta'a i san:

—Nakāan ntá'a o —ka'an ña.

Nákāa ñá nta'a ña ne, ura dú'va tsi i ntuvá'a.

3.6 Kidáa né, ntāka ña fariseú san, kue'en ñá, kūnatiín ña ni ña ntini'i Heróde nté koo ka'ní ña Jesuu.

Ñá tē nté kaa ña'a nataká nuu ña diñi míni kán

3.7 Kué'en Jéssuu ni ña ntin'i ña diñi míni Galilea. Ñá te da dii ña ñuú Galilea ntántikin ñá Jesuu.

3.8 Dōó kí'in itsi vē'xí ña'a san é kiní ñá Jesuu da téku ña nee ntí'i ntí'i nuu i é kade ña. Dōó titín ña'a ntáka ña ñuú Judea, Jerusáleen, Idúmeá, ni ñūu é ntoo xio diñi ntute ka'nu é nani Jōrdaán ne, xée ñā é kini ña é kākā'an ña. Vé'xi ñā nte ñūú Tiru ni Síduun.

3.9 Kaka'an Jéssuu ni ña ntin'i ñā é na kutúvi tu've tsi úun tun ntōo é kunūu ña vata koo é ña ta'u núu ña mé'ñū ña'a san.

3.10 Ñá te da dii ñá nchokuví san ntavá'a ña ña. Dukuān ne, un tsi ntáti'vi nuu ta'an ña é ntio ña tiin nta'a ña Jéssuu.

3.11 Dā iní é ña vá'ā san Jéssuú ne, nākunchifí nú xe'e ña. Dōó ntii kachu'u ntáa, kaka'an:

—Divin é I'xá mii Xuva ko o —ka'an.

3.12 —Ñá ku kuān xkoó ka'an xoó ña'a u mé'ñū ña'a san —ka'an Jéssuu.

Dā nakaxnúu Jesuu uxuvi ñá'a pustru ña

(Mt. 10:1-4; Lc. 6:12-16)

3.13 Kidáa ne, kúxēe Jesuu rkí uku kán ne, kāna ña xoó ña'a e ntío ña. Ne, xée ñā mí tuví Jesuu.

3.14 Kidáa ne, nākaxnuu Jesuu uxuvi ñá'a, ña é kuntini'i ñā. Taxnúu Jesuu ña é na kí'in ña, kíka'an ña tú'un Xuva kō.

3.15 Xé'e Jéssuu ítsi é kūvi ntavá'a ña ña ntánchokuví san nī é nakūnu ña é ña vá'ā san.

3.16 Uxúvi ña'a ña sá'a, ña é nakaxnúu Jesuu: Símuun, é kākā'an Jéssuu é Pedru kunáni ña;

3.17 Santiau, i'xá Zebedeú, ni ení ña, ñá naní Juaan, ntuvi ña é xntántēe Jesuu ña é Boanege ña, é káni tú'un I'xa É Kākatsin, tsí dóo dutsi ini ña;

3.18 Andree, Félipe, Bartulúmee, Máteu, Túmaa, Sántiau, i'xá Alfeu, Tádeu, tuku Símuun;

3.19 ni Júda Scariote, ña é diko Jéssuu.

Ntáka'an ñá'a san tsí nuu é ña vá'ā nima Jéssuu

(Mt. 12:22-32; Lc. 11:14-23; 12:10)

Rkontúvi ne, xée Jéssuu nú vi'i ña'a ne, kúkí'ví ñā má vi'i kán.

3.20 Ntá tsi dóo titín ña'a xee ntikin ñá ña, é ntē ña ni kuné'e ka'xí ña.

3.21 Kütuni návi'i Jesuu é kuān ó kanto'o ña ne, xée ñā é nākuntéka ña ña, tsí kakuluku Jéssuu, kuíni

ña.

3.22 Mastrú lei, ña vé'xi ñuú Jerusaleén ne, ntáka'an ña:

—Ñatí sa'á ne, nteé kimi ña iña é ña vá'a é nani Belsēbuu. Dukuān é kakuvi kanakūnu ña é ña vá'a san —ka'an ña.

3.23 Kidáā né, kāna Jesuú mastrú lei san ne, nánē'e ñá ña, kaka'an ñá ni ñā:

—¿Nté ntu koo vii tó'o e ña vá'a san é nakuíta é ñā vá'a ni'i i?

3.24 Tē ntánāa míi ña ñuu i sán ne, ntánakunaá ña ñuu ña.

3.25 Tē ntánāa míi ña'a sán ni ñav'i ña ne, ntánakūnaá ña ñavi'i ña.

3.26 Te mií tó'o e ña vá'a san naa núu mií ne, ¿nté ntu koo kutíi i? Tsí kanakunaa mií tsi kúñu i.

3.27 'Nté uun xoxo kuvi kí'vi i iní vi'i ña dóo ntii iní í san é kí'i dú'u iña ñá tē ña di'na kí'ni ña ña dóo ntii iní í san. Kidáā ne, kuvi kí'i dú'u ña é un ntí'i iña ña.

3.28 'Nuu é ntaā i é kākā'án u ni ntō tsí kuvi víi Xuva ko nākate ña un ntíi ntíi kuétsi é ió iña ña'a, ni é ntáka'an kíni ña.

3.29 Ntá tsi ña kada ka'nú ini Xuva ko ni ñā'a te ntáka'an kíni ña iña Espíritū Sántū san. Koo kuétsi ña ntii dañu ntūvi —ka'an ña.

3.30 Du'vā ó kaka'an Jēsuu, tsí ntáka'an ñá'a san é nuu é ña vá'a nima ña.

Di'i Jēsuu ni ení ña

(Mt. 12:46-50; Lc. 8:19-21)

3.31 Kidáā ne, xée di'i Jēsuu ni ení ña. Ntáñi ntée ña ña nu kí'i kán, ntáka'an ñá ni ñā'a san é ncho ka'an ñá ni Jēsuu.

3.32 Ña ntoo ni'i Jēsuú ne, ntáka'an ñá ni ñā:

—Di'i nto ni ení ntó ne, ntáñi ntée ña nto kí'i kán, ntánantuku ña ntō —ka'an ña.

3.33 Kidáā ne, kaka'an Jēsuu:

—¿Xoó ntu é di'i ko? ¿Xoó ntu é ení ko? —ka'an ña.

3.34 Kidáā né, ito Jesuu ñā'a san, ña ntoo diñi ña ne, kaka'an ña:

—Un ntíi ntíi ña sá'a ne, di'i kó ña, ení ko ni tā'an ko.

3.35 Tsí un ntíi ntíi ña'a, ña e ntáde é ntio Uva kó ne, divi ña é ení ko ña ne, ta'an kó ña; divi ña é di'i kó ña di —ka'an Jēsuu ni ña.

Kantaa Jēsuu úun nuu i iña ñá katsoo ntikín

(Mt. 13:1-9; Lc. 8:4-8)

4.1 Ēni ntu'u xtuku Jesuu kánakuā'a ña ñā'a san diñi míní san. Nā te da dii ña'a nátaká nuu ña. Dukuān ne, kúxēe Jesuu íni tun ntōo é tuví nu míní sán ne, itúvi ña. Un ntíi ntíi ña'a sán ne, ntoo ña nú ñuti kan.

4.2 Títín nuu i kaka'an Jēsuu é kanakuā'a ña ñā'a san iña Xuva ko. Kantaa ña uun nuu i ni ñā'a san, kaka'an ña:

4.3 —Kini nto é kākā'án u ni ntō: Uun ña'a ne, kué'en ña, kūtsoó ña ntikín.

4.4 Dá katsōo ña né, ió ntikín san é itsi kan kō'xo. Kidáā ne, xée láā, é'xi ti ntikín san.

4.5 Íó ntikin sán ne, kó'xo ne'u xuú san mí ña kué'e nté'u iō. Uun dá'na tsi kéne xuku i, tsí ña tuvi kué'e nte'u é káka xo'o i.

4.6 Dā naí'ni ne, kādún xo'o i ne, xí'í, tsí ña tuvi kué'e nte'u mí káka xo'o i.

4.7 Íó ntikin sán ne, kó'xō mí kākene xuku íñū. Ntá tsi da kéne xuku íñū mí kéne xuku va'á san ne, távi nūu xuku va'á san ne, xí'í; ña ni kíi kítí i.

4.8 Tuku ntikin sán ne, kó'xo ñu'u vā'a. Kēne xuku í ne, kuka'nu. Oko ú'xi kítí i kíi tí é uun dítsin í. É tūku ditsin í ne, úni díko kítí i kíi tí. É ūun ká ditsin í ne, uun sientu tí kíi tí —ka'an ña.

4.9 Kaka'an ña:

—Xoo é kátekú i ne, na kīni i —ka'an Jēsuu.

Nté kui kuan ō ntáda ntaa Jesuu núu i sá'a

(Mt. 13:10-17; Lc. 8:9-10)

4.10 Dā kunú'u ña'a sán ne, uxuvi ñá ntini'i Jēsuú ní ña intóo ká ne, tsixe'e ña Jēsuu nee iñá ntu kani tú'un nuu i é káka'an ña.

4.11 Kidáā ne, kaka'an Jēsuu ni ña:

—Ntō'ó ne, kata'xi Xuva ko é kūtuni nto nté o kadē kú'vē ña. Ntá tsi ña nguii sán ne, ñá ini ña. Dukuān né, da mii kué'en tsi tú'un é ña káñe'e díki ñá'a san kaka'an u ni ña.

4.12 Kakuvi vata ō ka'an Ísaia kídaā, tsí kuān te ntaíni ña, ntá tsi ña te ntaíni ntí'xe ña. Ntátekú ña é káka'an u, ntá tsi ña ntáñe'e díki ña. Dukuān ne, ñá natū'vi ña kuétsi ña ne, ñá kada ka'nū iní Xuva ko ni ña —ka'an Jēsuu.

¿Nee iñá ntu kani tú'un é káka'an Jēsuu iñá ñá katsoo ntikin?

(Mt. 13:18-23; Lc. 8:11-15)

4.13 Tsixe'e Jēsuu ña:

—¿Ñá ní ñe'e díki ntu nto é káka'an u? ¿Nté koo kí'in díki ntu nto te ká'an ka ú ni ntō kuan?

4.14 Tsí ña'a, ña kaka'an tú'un Xuva kō né, vata kaa ña'a, ña katsoo ntikin san, kaa ña.

4.15 Íō ñá'a ne, dā téku ña tú'un Xuva kō ne, vata kaa nte'u ítsi san mí ko'xó ntikin san kaá nima ña.

Tsí ura tsí i da téku ña tú'un Xuva kō ne, vé'xi tó'ō e ña vá'ā san é naki'i tú'un san é inúu nima ña.

4.16 Íō ñá e dóo diní ña e ntátekú ña tú'un Xuva kō. Dívi ña ne, vata kaa kudii nté'u nú xūú san mí ko'xó ntikin san kaa ña.

4.17 Ntá tsi ña na'a kakutíi i, tsí ña tuvi kué'e xo'o i. Ña sá'a ne, ña ná'a ntáxnuu ña nima ña é káka'an Xúva kō. Tē nee iñá é nto'o ña, o tē dóo kīni o ntáka'an ñá'a tsí kuinti'xe ña tú'un Xuva kō né, xtuví mii ña é kuntikin ñá Xuva kō.

4.18 Íō ñá e ntátekú ña tú'un Xuva kō ne, vata ntáa nte'u mí kākene xuku íñū mí kō'xó ntikin san ntáa ña.

4.19 Ña ni é'nu nīkin san, tsí xuku íñū san tīin nuu ditsin i. Kuan tsí ó kakuvi ni ñá'a sán dī. Dōo ntánti'i iní ña nee iñá víi ña. É kukuika ña ñuxiví sa é ntio ña. Ntaéni nta'ví mii ña kúñu ña tsí diu'un dóo ntio ña, ne, ntio ña da nēé ka ntí'í é íō ñuxiví sa. Ña ntákune'e ña é vii ña kuenta tú'un Xuva kō. Dukuān ne, ña ntaé'nu ña.

4.20 Íō ñá e dóo vá'ā o téku ña tú'un Xuva kō. Dívi ña ne, vata ntáa nte'u va'á san mí kō'xó nuu ntikin san ntáa ña. Tsí ntákuinti'xe ña tú'un Xuva kō ne, ntáde ntaa ña é káka'an Xúva kō. Íó ntuvi vá'á iñá ña. Vata ntáa ditsin i mí kíi oko u'xi, uni díko, ni ūun sientu kítí i ntáa ña —kuan ō ka'an Jēsuu ni ñá ntōo ní'i ña.

Tū'un iñá kantilin

(Lc. 8:16-18)

4.21 Kaka'an xtúku Jesuu ni ña:

—Te nātuún o kántlín má vi'i kán ne, ¿vá ma etun ntú kan xtuvi o, o má itó kán? ¿Ñā ntu te xntekú dukún o vata koo é nāxi'í nuu?

4.22 Nee iña é vii xú'u o vēvíf ne, kutuni ñá'a sán rkontúvi.

4.23 Xoo é ntátekú i ne, na kīni i é kākā'án u —ka'an ña.

4.24 Kaka'an xtúku ña:

—Kīni vá'a nto é kaini nto. Vata tsi o xntéku kú'vē ntó ne, dadii tsi kú've i nī'i ntó ne, ntekú ka nī'i ntó di.

4.25 Tsi ña'a, ña é io iña í ne, díf ka kue'e nī'i ña, ntá tsi ña'a, ña é ña tuvi iña í ne, kunaá nti'i iña ña —ka'an Jéssuu ni ñá ntoo nī'i ña.

Kuenta iña ntikin é kae'nu

4.26 Kaka'an xtúku Jesuu:

—Mí kadē kú've Xuva kō né, vata kaa uun ña'a, ña katsoo ntikin matú i.

4.27 Ñā sā'a ne, kakidi ñá niñú a ne, dá kanākuntísi ña ntuvi ā. Tē ita ntí'xin ntuvi ne, kene ntikin san, dá kēne xuku i. Ntē ñá ini ña nté o kúvi kéne,

4.28 tsi nte'ú san kade mii é kēne ntikin san. Dí'na tsi xuku i kakéne ne, dá nīka íta i. Kidáā ne, kakii kiti i.

4.29 Tē f'xe ti ne, tiin ña ti, tsi xee ntúvi i —ka'an Jéssuu.

Kuenta iña ntikin kulí

(Mt. 13:31-32; Lc. 13:18-19)

4.30 Kaka'an Jéssuu:

—¿Nee iña ntu é ntudadii vatā o mí kadē kú've Xuva kō? ¿O neé ntu kuvi ntada dadii o ni i?

4.31 Mí kadē kú've Xuva kō ne, vata kaa uun ntikin kulí kaa. Ntikin kulí san ne, díf ka kuetsi é da neé ka ntikin é kú'xi o.

4.32 Ntá tsi tē kantú'xi ne, kae'nu da nte díf ka dukun é da neé ka tuku xuku. Lāá san ne, katsodo ti tāka tí nta'a i mí vēti, tsi dóo na'nu xuku i —ka'an Jéssuu ni ñá'a san.

Mí idiá'vi nuu i é kántaa Jesuu

(Mt. 13:34-35)

4.33 Núu i é vāta kaa sá'a kántaa Jesuu dá kanakuā'a ña ña'a san un tsi da nte mí'i kī'in díki ña.

4.34 Da mii kuē'en tsi nuu i sá'a kántaa ña ni ñā. Ntá tsi dá ntoo mii ña ni ña ntini'i ña ne, xé'e ñā é kūtuni ña nee ntí'i ntí'i kani tú'un é kākā'an ña.

Dā natú'u Jesuu tátsin ni ntuté san

(Mt. 8:23-27; Lc. 8:22-25)

4.35 Dā kuáa ntuvi tsikán ne, kaka'an Jéssuu ni ña ntini'i ñā:

—Kuíta nti'xin o ūun xo diñi ntute san ve —ka'an ñá ni ñā.

4.36 Kidáā né, ña ntini'i Jéssuu tsóo mii ña ūn ntíi ntíi ña'a san, dá kuxée ña iní tun ntōo mí nuu Jesuu. Títin ña'a kuxée ña tuku tun ntōo é kī'in ñá ni Jéssuu.

4.37 Kidáā ne, iñi ntú'u ínu tátsin o ne, uun ito tsi kukí'vi ntúte iní tun ntōo san un tsi da nte tsítu ntute.

4.38 Jesuú ne, kakidi ña ata tún ntōo san, xi'i téu ña doo díki. Nantóto ña ntini'i Jéssuu ña, ntáka'an ñá

ni ñā:

—iMastrû! ¿Ñā ntu te káde nto kuenta é dóko sa téni o? —ka'an ñā ntini'i ñā.

4.39 Kidáā ne, náakuntísi Jesuu, dá kakā'an ñā ni tátsin ni ntuté san:

—iNakunúun kadin! iDiin diin tsi kutúvin! —ka'an ñā.

Xíō kadin tatsin ni ntuté san.

4.40 Kidáā ne, kaka'an Jéssuu ni ñā ntini'i ñā:

—¿Nté kui ntaú'vi ntú nto? ¿Ñā ntákuinti'xe ntu nto tsi dóo ka'nu Xuva kō? —ka'an ñā.

4.41 Dā kúdu'va ñā ntini'i ñā ne, ntánatíin mii ñā:

—¿Nēe ñá'a ntu ñā sá'a é un tsi nte tatsin ni ntuté san ntáde ntaa é kaka'an ñā? —ka'an ñā ntini'i ñā.

Ñā ñuú Gadara, ñā ñu'u é ñā vá'a nima i

(Mt. 8:28-34; Lc. 8:26-39)

5.1 Xée ñā uun xo díni míni san, nté ñuú é nani Gádara.

5.2 Dā ntíi Jesuu tún ntóo san ne, xée etsín uun ñatíi, ñā é ñu'u é ñā vá'a nima i. Kapusantú kán vé'xi ñatíi san,

5.3 tsí ikán nuu ñā mí ntoo ñaña ñá'a san. Xōxó kuvi xnú'ni í ñā, nté kadena.

5.4 Kí'in itō xnú'ni ñā kadena dí'in ñā ni ntá'a ñā, ntá tsi uun ito tsi kátsin tu'un ñā kadená san. Nté uun xoxo ni kuvi víi i ni ñā.

5.5 Nté ntúvi nte níñu kaika ñā má kú'u kán, ní nú ñañā sán di; ñá te xkútkadin ñā. Un vá'a tsi kakachu'u ntáa ñā, kaxé'e ñā xuú san kúñu ñā.

5.6 Ikā ká ve'xi Jesuú ne, koó da kainu ñatíi san kue'en ñā, kukunchíti ñā nuu ñā.

5.7 Dōó ntii kaka'an:

—¿Nté kui kanatekū du'xen ntu ntó nti, Jesuu, l'xá Xuva kō, ñā tuví e dukún kán? Natekū ntó Xuva kō tsí ñā ku nakutsu'un ntō nti —ka'an é ñā vá'a san é ñu'u nima ñatíi san.

5.8 Tsí kaka'an Jéssuu ni é ñā vá'a san:

—iNtiin nima ñá sá'a, é ñā vá'a! —ka'an ñā.

5.9 Tsixe'e Jéssuu ñā:

—¿Nté ntu nanin? —ka'an ñā.

—Ligiun naní nti, tsí ñā te da díi nti —ka'an é ñā vá'a san é ñu'u nima ñā.

5.10 Íkan dá xe'e nta'a Jesuu:

—Vii nto da xe'e, ñá ku nakunū ntó nti é kí'in nti xio ñuu —ka'an é ñā vá'a san.

5.11 Ikan tsi etsin ne, ñá te da díi kútsin ñu'u ti, ntaé'xi ti má kú'u kan.

5.12 Kidáā ne, íkan é ñā vá'a san da xe'e nta'a Jesuu:

—Ta'xi nto na kú'un ntí nima kútsin san —ka'an é ñā vá'a san.

5.13 Kaka'an Jéssuu tsí kuvi. Kidáā né, ntii é ñā vá'a san nima ñatíi san ne, kue'en, kúku'un nima kútsin san. Ná te da úvi míil kútsin san ne, inu ti un ntíi ntíi tí, kue'en ti rki de've kán ne, ikan tsí éte nuu ti kúñu tí ini míni san, ne, uun ito tsi téni ntíi ti.

5.14 Ñā ntáde kuenta kútsin san ne, koó dā ntaínu ñā kunú'u ñā, kantaa ñā ni ñá'a san ítsi kan ní má ñuu kan nté o kúvi ni kútsin ñā. Ñá'a sán ne, kue'en ñā, un ntíi ntíi ñá, kúkoto ditó ñā nté o kúvi.

5.15 Xée ñā'a san mí ntitsí Jesuú ne, íní ñā ñatíí san, ñā é dī'na ñu'u é ñā vā'a san nima i. Vevíí ne, diin diin sá tuví ñā. É nakunūu ñā du'nu ñā, tsí é ntūvā'a ñā. Ñā xeé san ne, dōo u'ví ñā.

5.16 Ñā'a, ñā ini nté ō kúvi ne, ntáka'an ñā ní ñā ñuú ñā nté ō kúvi ní ñā lukú san, nté ō kúvi ní kútsín san da téni tí.

5.17 Ñā ñuu i sán ne, ntáka'an ñā ní Jēsuu é na ntāka ñā ñuú ñā.

5.18 Dā nakunūu xtuku Jesuu tūn ntōo san ne, ñatíí, ñā é ñū'u é ñā vā'a nima í ne, íkan ñā é kí'in ñā ní Jēsuu.

5.19 Ntá tsi ñā ní ntío Jesuu é kuntēka ñā ñā. Kaka'an Jēsuu ní ñā:

—Kūnú'un nú ví'i o kán. Ká'an ní ñavi'i o nté ō dé Tó'o o ní ō. Ká'an nté ō ntúnta'ví ini ñā o —ka'an ñā.

5.20 Kidáa ne, kúnū'ú ñā nú ví'i ñā kán, da ntáa ñā ní ūn ntíí ntíí ñā ntoo ñuú Decapuli nté ō dé Jesuu ní ñā. Ñā'a sán ne, koó dā kúdu'va ñā.

Dióko Jairu ní ñadī'í, ñā tīin nta'a dōo Jēsuu

(Mt. 9:18-26; Lc. 8:40-56)

5.21 Nákunūu xtuku Jesuu tūn ntōo san, kué'en ñā, nāxee ñā tuku díñi míní san. Nā tē nté kaa ñā'a náataká nuu ñā mí xee Jēsuu díñi míní san.

5.22 Ikan vē'xí uun ñā'a, ñā nteé nta'a i xi'i úkūn ñā Israeé san, ñā naní Jairu. Dā íni ñā Jesuú ne, ínchití ñā nūu ñā ne,

5.23 kaka'an ñā:

—Dóko sá kúvi í'xá ko. Kí'xi nto, tīin nta'a ntō í, na kūtíí ntuvá'a —ka'an ñā.

5.24 Kidáa ne, kué'en Jēsuu ní ñā. Nā te da díi ñā'a kué'en ñā dí. Dōo tá'u nūu Jesuu mé'ñū ñā'a san.

5.25 Vé'xi uun ñā'a ñadī'í, ñā nchokuví san, mé'ñū ñā'a sán dí. É uxuvi kuíá e nteé kímí ñā kuí'í é kaeti níñi ñā.

5.26 Nā te da díi nta'a medíku ñe'e ñā ne, dōo ntó'o ñā. Uun ito tsi nantí'í ñā diu'un ñā ne, nté dúkuan ñā ní ntuvá'a ñā; dā díí díí ka kúka'ví ñā.

5.27 Dā téku ñā é kántavá'a Jesuu ñā'a sán ne, kué'en ñā, nuu ta'án ñā mé'ñū un ntíí ntíí ñā'a san ata Jēsuu, da tīin nta'a ñā dōo Jēsuu,

5.28 tsí dé kuení mii ñā te da mii tsí é tīin nta'a ñā dōo Jēsuú ne, ntuvá'a ñā, kuíní ñā.

5.29 Kidáa ne, ura tsí i tu'u é kaeti níñi ñā. Kūtuni ñā tsí é ntuvá'a ñā.

5.30 Jesuú ne, kūtuni ñā tsí kuvi idé ñā ntavá'a ñā ñā nchokuví san. Xkokoto ñā mé'ñū ñā'a sán ne, dā tsíxe'e ñā:

—¿Xoó ntu tīin nta'a i dōo ko? —ka'an ñā.

5.31 Ntá tsi ñā ntini'í ñā ne, ntáka'an ñā:

—Dōo kata'u nūu nto, tsí ñā te nté kaa ñā'a ntáñi ñā. ¿Nté kui kuān ó kaka'an ntú nto tē xoo tīin nta'a i ntō? —ka'an ñā.

5.32 Ntá tsi Jesuú ne, kaito ñā ñā'a san, kánantuku ñā xoo ñā'a ñā tīin nta'a ñā.

5.33 Kidáa ne, vē'xi ñadī'í san, tsí ini ñā tsí ntuvá'a ñā ne, ínchití ñā nūu Jēsuu. Koó dā kaní'í ñā é kau'ví ñā. Kaka'an ntáa ñā tsí dívi ñā e tīin nta'a ñā ñā.

5.34 Kidáa ne, kaka'an Jēsuu ní ñā:

—É ntūvā'an ve, tsí kuínti'xe o. Vā vā'a tsi kunú'un, tsí é ntūvā'an kue'en ve —ka'an Jēsuu ní ñā.

5.35 Níi dukuan káka'an Jēsuu ní ñadī'í san ne, xée ñā'a, ñā vē'xí nte nú ví'í Jairu, ñā é nchokuvi díóko

1. Ñá'a sán ne, ntáka'an ña:

—E xí'i dióko ntō. ¿Nté kui kanatekū du'xén ka ntú nto Mastrú san? —ka'an ña.

5.36 Ña ni íde Jesuu kuénta é ntáka'an ñá'a san, ntá tsi kaka'an ñá ni uva i'xá san:

—Ñá ku u'vi ntó; kuinti'xe nto Xuva kō —ka'an ña.

5.37 Ñá ni xē'é Jesuu itsi é kí'ví ña'a san ni ña; mii tsi Pedru ni Sántiau ní Juaan, ení Santiaú san.

5.38 Dā xee Jesús ni ña nú vi'i ña nteé nta'a i xi'i úkūn sán ne, dōo dito ntaéku ña'a san é ntaéku nteé ña diókō Jairu.

5.39 Kidáa ne, kúkí'ví Jesuu má vi'i kán ne, kaka'an ñá ni ñá'a san:

—¿Nté kuān nte dú'xen eku ntu ntō? Tsí i'xá san ne, ñá te ni xi'i, tsí kūdii kakídi —ka'an ña.

5.40 Ntá tsi ña'a sán ne, da ntáxkuntée ña é káka'an Jesús, tsí ini ña tsí e xí'i kue'en i'xá san. Ntá tsi kíñu'u Jesuu un ntíi ntíi ña'a san nu kí'i kán. Da mii tsi dí'i i'xá san ni uva i, ni ntuni ñá'a ña ntíni'i ña kúkí'ví ni'i ña mí tuví i'xá san.

5.41 Dā karkáa Jesuu ntá'a i ne, kaka'an ñá ni i:

—Talita, kumi (é káni tú'un: Nākuntítsin, la') —ka'an ña.

5.42 Kidáa ne, nākuntítsi i'xá san ne, nakaka, tsí é uxuvi kuíá i. Koó dā kúdu'va ña'a san.

5.43 Jesuú ne, kaka'an ñá ni uva i'xá san é ña ku ka'án ña ni ñá'a san nté o kúvi ntóto a dióko ñá.

Kaka'an ñá ni dí'i i é na kué'é ña é ká'xi.

Dá kúnú'u Jesuu ñuú Nazaree

(Mt. 13:53-58; Lc. 4:16-30)

6.1 Ntáka Jesuu ñuú mí tuví ña ne, dá kúnú'u ña ñuú mii ña ni ña ntíni'i ñá.

6.2 Dā xee ntúvi dá iō dá'na ne, eni ntu'u Jesús kánakuá'a ña ña Israeé san má vi'i mi ntánataká nuu ña. Ña ntáteku í ne, koó dā kúdu'va ña, ntáka'an ña:

—¿Xoó ntu nakuá'a i ñá sa'a é kuān ó kaka'an ña? ¿Mí'i ntu vē'xi e dóo kí'in iní ña, é kakuvi kade ña un ntí'i nūu i e dóo na'nu?

6.3 ¿Vá ñá te divi ntu ña kade vá'a utun, i'xá Maríá? Ini o ení ña, Sántiau, Jósee, Júda, ni Símuun. Vata te i'a ntoo ta'an ña ñuú kō dí —ka'an ña.

Dukuān ne, ñá ni kuinti'xe ña Jesuu.

6.4 Ntá tsi Jesuú ne, kaka'an ñá ni ñá:

—Da m'í ká ñuú ne, ntaíko ñu'u ñá'a san ña kaka'án naa Xuva ko. Ntá tsi ña ñuú mii ña ne, ñá ini iko ñu'u ña ña —ka'an Jesús.

6.5 Ikān ne, ña ni kúvi vii ña nté uun nuu i e dóo ka'nu. Nte'vi tsí ña nchokuví san tñin nta'a ña ñá ne, ntavá'a ña ña.

6.6 Koó dā kúdu'va Jesuu é xoxo ni kuinti'xe i ña. Kidáa ne, e tuku e túku ñuú kue'en ña, kunañ'é ñá ña'a san tú'un Xuva kō.

Dā táxnūu Jesuu ña ntíni'i ñá é kika'an ntódo ña tú'un Xuva kō

(Mt. 10:5-15; Lc. 9:1-6)

6.7 Kidáa né, kána Jesuu uxuvi ñá'a ña ntíni'i ñá ne, uvi uvi ñá'a ña táxnūu ña ña. Xé'e ñá é kúvi víi ña nakūnu ña é ña vá'a san.

6.8 Kaka'an Jesús é ña te neé kuido ña é ntio ña itsi kán. Ntē ña kuido ña é ká'xí ña; nté diu'ún ña kuido ña; da mii tsi tatun ñá é kituun ña.

6.9 Kuvi kí'i ña nti'xen ña, ntá tsi ña kuido ña dú'nu ña é nadama ña.

6.10 Kaka'an Jesús ni ña:

—Tē xee ntó uun vi'i ne, ikan tsi kuntōo nto da nté ntáka nto ñuú san.

6.11 Tē ña ta'xi ña vi'i ña é kuntōo nto, o tē ña ntío ña kini ña é ntáka'an ntó ne, nakidí ntō nti'xen nto nte'u ñuú san ne, dá ntáka ntó ikān. Kuan kōo kutuni ñá'a san tsi íō kuetsí ña —ka'an ña.

6.12 Kidáa ne, ku'éen ña, kúka'an ntódo ña ni ün ntíí ntíí ña'a, na nātivi iní ña kuetsi ña né, na kuinti'xe ña Xuva kō.

6.13 Dōó titin é ña vá'á é ñu'u nima ñá'a san nakunu ña. Nákutsi nūu ña asete ñá nchokuví san ne, ntuvá'a ña.

Dā xi'í Juaan Bautista

(Mt. 14:1-12; Lc. 9:7-9)

6.14 Kūtuní rei Heródē nté ō dé Jesuu, tsí ntáka'an un ntíí ntíí ña'a san. Iō ñá ntáka'an ña:

—Á tē e ntóto Juaan Bautista. Dukuān né, dōó iō ña é kúvi víí ña nuu i e dōo na'nu —ka'an ña.

6.15 Iō ñá ne, ntáka'an ña:

—Ña sá'a ne, á tē ña é ka'án naa Xuva ko kídaa, ñá nani Ēlia —ka'an ñá'a san.

Tuku ña'a ne, ntáka'an ña:

—Kuan kaa ntí'xe ña, vata kaa ña ka'án naa Xuva ko kídaa —ka'an ña.

6.16 Ntá tsi dā téku Heróde nūu i sá'a ne, kaka'an ña:

—Divi ñá é Juaan, é naki'i tū'ún u dukun ña. Á tē ntóto ña —ka'an ña.

6.17 Tsí mii Hēródē táxnūu ña é fiin ña Juaán san. Xnuu kutu ña ñá viutun kuenta iña ñadí'i ení ña, tsi Heródē sán ne, naki'i ña ñadí'i ení ña, ña nani Fēlipe, é kúvi tún ñadí'i ña.

6.18 Tsí kaka'an Juaan ni Heródē san tsi dōó xii kaa é naki'i ña ñadí'i ení ña.

6.19 Tá'nu dí'í, tá'nu nani Herōdiá ne, dōó dutsi kuíni tún nī Juaán san ne, ncho ka'ní tun ña, ntá tsi ña ni kúvi,

6.20 tsí Heródē ne, ú'vī ñá Juaan, tsí ini ña tsi dōó va'á ña'a ña ne, kade ntaa ña un ntí'í é ntio Xuva ko. Dōo diní ña da téku ña é káka'an Juaán san, ntá tsi un tsi kúdana iní ña nté koo víí ña é káka'an ña.

6.21 Ntá tsi xee ntúvi e ntúku nuu ini Herodia nté koo víí ña nī Juaán san. Tsí da táva Heródē viko ña ntuvi da káku ña ne, xée ün ntíí ntíí ña tsiñu i ñuú san, nī tó'ō sntadún san, ni ñá'a, ña ntoo na'nu ñuú Galilea, é ká'xi ñá ni ña.

6.22 Kidáa ne, xéé dióko Herōdiá san mí kakuvi viko sán ne, ite'ē tun. Dōo inténi Heródē né, dōo inténi ña xéé san dí da íte'ē tun. Kidáa ne, kaka'an Heródē sán nī tun:

—Kákān kó nee iña é ntio o ne, dá tá'xi ú o.

6.23 Xé'e ña xu'u ña, kaka'an ña: Kuān te dava ñu'u mí kadē kú'vé u kákan ne, ta'xi u —ka'án rei Heródē san.

6.24 Ntíi tún ne, kútsixe'ē tún dí'í tun:

—¿Nee iña é vá'á kakán u? —ka'an tún, tsixe'ē tun.

—Kákan díkí Juaan Bautista —ka'an tá'nu dí'í tun.

6.25 Kaxkainu tún kue'en tun mí tuví rei Heródē ne, kaka'án tun:

—Nchio ko é tá'xi nto vevíí tsi díkí Juaan Bautista; kunūu iní tichi'i —ka'án tun.

6.26 Dōo kúnta'xa iní rei Heródē san, tsí e xe'é ña xu'u ña nuu un ntíí ntíí ña ntoo viko san. Ña ni kúví

ká naŋvi iní ña.

6.27 Ura tsí i táxnūu ña sntadún san é nā kíkí'í ña dikí Juaan.

6.28 Kué'ën sntadún san ne, e'nte tú'un ña dikí Juaán ne, dā xee ni'i ña, nuu iní titi'í san. Xé'e ña tā'nú dī'í san, da nakué'e tūn dī'í tun.

6.29 Dā kútuní ña ntini'í Juaán san ne, kūnakí'í ña kúñu ñā, dá kūku'xí ña.

Dā xe'é Jesuu é kā'xi u'un míl ña'a

(Mt. 14:13-21; Lc. 9:10-17; Jn. 6:1-14)

6.30 Rkontúví ne, nāxéé ña ntini'í Jēsuu é ɪxka'an ntódo ña ni ñā'a sán ne, ntaa ña ni Jēsuu ún ntí'í é idé ña, é nakua'a ña ñā'á san dī.

6.31 Kaka'an Jēsuu ni ña:

—Ni'í nto, kí'in ō, kí'kūntóo da'na ō mí xoxó ña'a —ka'an ña.

Tsi dóo ntánaxee ñā'a; ntē ñā ntákune'é ña é kā'xí ña.

6.32 Nakú'un ña tun ntōo san ne, dá kué'en ña mí xoxó ña'a.

6.33 Ntá tsi dóo titín ña'a san iní ña ña dá kué'en ñā ne, nakiní ña xoó ña'a ña. Kii ntí'í ntí'í ña ñuú i san, kué'en ña. Koó dā ntaínu ña kue'en ña mí kué'en Jēsuu ni ña ntin'í ña ne, di'na ña'a sán xee ña é ñā'á ña.

6.34 Dā xee tūn ntōo é nuu Jesuu dí'ni ntute kán né, iní ña tsí ña te nté kaa ña'a xee ña. Ntūnta'ví iní Jesuu ña, tsí ntántétu ña'a san xoo é kā'an í ni ñā iña Xuva ko, vata tsí ó ntántétu a le'ntú san xoo é kí'in ni'í i ti é kika'xí ti tē xoxó tó'o tī. Kidāā ne, ñā te da dīi núu i é nāñé'e Jesuu ña.

6.35 Dā kuāā ne, xéé etsin ña ntini'í Jēsuu, ntáka'an ñā ni ñā:

—É dōo kuāa ne, xoxó ntoo i i'a.

6.36 Nataxnūu nto ña'a sán, nā kíkuíin ña é kā'xí ña. Na kí'in ñā rantsú san, o na kí'in ñā xio ñuu, kintúku ñā é kā'xí ña —ka'an ña.

6.37 Ntá tsi Jesuu kaká'an ña:

—Divi nto kué'é nto é kā'xí ña'a san —ka'an ña.

—¿Mí'í ntū? Kuān te kíkuíin ntí uvi sientu a'ví tañú'u ne, ¿mí'í ntu xēe tá'an é kā'xí un ntí'í ntí'í ña'a san? —ka'an ñā ntini'í ñā.

6.38 Kidāā né, kaka'an Jēsuu ni ña:

—Kūkoto nto: ¿tí'fín ntú tañú'u odo nto? —ka'an ña.

Íxkóto ñā ne, da ntáka'an ña:

—Ú'un tsí tañú'u ni ūvi tsákā san ió ti —ka'an ña.

6.39 Kidāā ne, kaka'an Jēsuu é na kuntōo ña'a san nú ité san é xio xío kuntōo ña:

6.40 kuenta úvi díko u'xi ña, kuenta siéntu ñā dī.

6.41 Kidāā né, kí'í Jesuu é ū'un tañú'u sán ni ntuvi tsákā san. Da ntáni'í ña nuu ña e dukún kán ne, nakué'e ña sintiá'vi nta'a Xuva kō. Kidāā né, kātsin dava ña,

6.42 dā xe'é ña é'xi nta'a un ntí'í ntí'í ña'a san.

6.43 Dā kúví é'xi ña'a sán ne, natáka ña ntini'í ña ta'ví tañú'u ni tsákā san é ntoó ka. Uxúvi xíká ka tsítū é ntoo.

6.44 Ú'un míl ñatí san é'xi ña.

Dā íka Jesuu nú ntūte

(Mt. 14:22-27; Jn. 6:16-21)

6.45 Kidáa ne, kaka'an Jésuu ni ña ntini'i ñā:

—Kue'en ntó, kúnaku'ún nto iní tun ntóo san ne, kue'en ntó uun xo diñi ntute san mí tuví ñuú Betsaida. Nii dukuan na ká'an u ni ñā'a san é na ntāka ña —ka'an ña.

6.46 Dā nátaxnūu ña ñā'a sán ne, kué'en ñā má kū'u kán, kūka'an ntá'ví ña ni Xuva kō.

6.47 Dā kúneé ne, nuu tun ntóo san mé'ñū ntute san. Jesuú ne, ítuví mii ñā ñū'u kan.

6.48 Īní ña tsi dóo ntánto'o ña ntini'i ñā, ntánakaka ña tun ntóo san, tsi dóo kainu tatsin. Dā dokó sa tuví ne, xée Jésuu mí ñū'u ña mé'ñū ntute san. Ntitsí Jesuu nú ntūte san, kaíka ña, vata tsi tē ncho kuido ntúu ña ña,

6.49 ntá tsi dā íni ña ntini'i ña ñā, ñā ñū'u tun ntóo san, é kaika ña nú ntūte sán ne, dōo u'ví ña, tsí ntixi, kuini' ña. Un ntii tsi ntáchu'u ntāa ña,

6.50 tsi íni ntí'i ña ña ne, ú'ví kue'en ña. Ntá tsi ura tsí i kaka'an Jésuu ni ña:

—iNa kōo ntii nto! Nā ku u'ví nto, tsí xu'u —ka'an ña.

6.51 Kidáa ne, kúxēe ña iní tun ntóo mí ñū'u ña ne, ura tsí i xío kadin tatsín san. Koó dā kúdu'va ña ntini'i ña é kuān o idé ña.

6.52 Tsí ña ní ñe'e diki ñā ntini'i ñā san nté o kúvi da kátsin dava Jesuu tañú'ū san da é'xi un ntii ntíi ñā'a san. Tsí vata kutúni ña xoó ñā'a é Jésuu.

Ntavá'a Jesuu ñā nchokuvi, ña ñuú Genesaree

(Mt. 14:34-36)

6.53 Dā kúvi ita ntí'xin ña míni sán ne, xée ña ñūu é nani Genesāree. Ikān né, kí'ni ña tun ntóo san diñi ntute san.

6.54 Ura tsí i da ntíi ña iní tun ntóo san ne, kūtuni ñā'a san tsí dívi Jésuu.

6.55 Koó dā ntaínu ña, kue'en ña kaniñ ñūú tsikan, kükuidó ña ña nchokuví san. Chidō san tsódo ña ñā ne, kue'en ní'i ña ña dā mí'i ka é kaka'an ñā'a é tuví Jesuu.

6.56 Dā mí'i ka mí kué'en Jésuú ne, kuān te ñuú na'nu, kuān te ñuú kuetsi, kuān te má kū'ú ne, ikān xee ní'i ñā'a san ñā nchokuví san, dā tsóo ña ña mí kaxíō xá'vi. Nā ntánchokuví san ne, ntaíkan ña itsi te kué'é Jesuu é tiiñ nta'a ña kuān te da mí tsi ntēte doo ña. Un ntíi ntíi ñā'a, ña tiiñ nta'a dōo ñā, ntūvá'a ña.

É kade i é kudentu ñā'a

(Mt. 15:1-20)

7.1 Kidáa ne, xée etsin ña fariseú san mí tuví Jesuu. Nataká nuu ña ní mastrú lei, ña vé'xi ñuú Jerusaleen.

7.2 Ini ña tsí ña ntini'i Jésuú ne, ña ni ntá'a ñā. Kuan tsi o é'xi ña é dentu ntā'a ña.

—¿Nté kui kuān ó de ntu ña? —ka'an ña.

7.3 (Tsí kuān xkoó ini ña fariseu ni un ntíi ntíi ña Israeé san, é ña kaé'xi ña tē ña dí'na ntoo vá'a ntá'a ña, vatā o idé ñata ñā.

7.4 Tē náxee ña é ñe'e ña nu á'ví ne, ñā ini e'xi ña tē ña dí'na dá'vi ña ntute kúñu ñā. Dōó ió ka xtuku nuu i é xkoó ini ña é ini de ntāa ña: é ntūntoo e'xin e ntáxi'i nuu ña, ni sálú, ni kí'dí, ni ító ña.)

7.5 Dukuān ne, ña fariseú san ní mastrú lei ntátsixe'e ña Jésuu:

—¿Nté kui ña ntini'i ntó ne, ña ntáde ña vatā xkoó ini ñāta kō? ¿Nté kui ña ntánta'a ntu ña dí'na dá ka'xi ña? —ka'an ñā, tsixe'e ña Jésuu.

7.6 Ntá tsi Jesuú ne, kaka'an ña:

—Ntō'ó ne, ñá te kanñ nima ntó ntánuu iní nto Xuva kō. Tsí nuu é ntaā i é kaka'an úvata ko Isāia ñña nto da xntée na'a ña tú'un Xuva kō é kaka'an:

Ña sá'á ne, kūdii rkí xaa ña ntéku é kaka'an ña é kánuu iní ña ko;
ñá tē nima ñá kakene.

7.7 Kuān te kanúu ini ña kó ne, ñá vādá kaidiá'vi i,
tsí ña te leí ko é ntánakuā'a ña ña'a san,
tsí kūdii lei é de vá'a ña'a, ña ntoo ñuxiví sa, ntánañē'e ñá ña,
ka'an.

7.8 Tsí ntō'ó ne, ntánakunaá nto lei Xúva kō ne, vata tsí xkoó ini ñá'a san ntáde ntaa nto. Tsi xkoó ini nto é ntōo nuu salu ni vásu é ntáxi'i nuu nto ne, dōó tññ ka nuu i é xkoó ini nto —ka'an Jesús ni ña.

7.9 Kaka'an xtúku ña ni ña:

—¿Vá'á ntu o ntáde nto, kuiní nto, é kuān o ntánakuitā ntó lei Xúva kō vata koo é nakuntikín nto nte xkoó ini nto ñña mii nto?

7.10 Tsí vatā ó kaka'an Muísee: “Kuiko ñu'u o uva ko ni dí'i kō”, ne, “Xoo é kini koo ka'an í ni uva i, ni dí'i i ne, kuví”, ka'an ña.

7.11 Ntá tsi divi ntō ne, ntaxé'e nto itsi é ká'an ñá'a san ni uva ña, ni dí'i ñā: “Ña kúvi xntii ú nto, tsí un ntí'i ññá ko ne, é nākué'ē ú nta'a Xuva kō”, ka'an ña.

7.12 Da é kuān ó kaka'an ñá ne, ntaxé'e nto itsi é ña xntii ña uva ña ni dí'i ñā.

7.13 Kuān ó ntánakunaá nto é kaka'an Xúva kō ne, é tūku nuu i ntánaxtuví nto. Dōó ki'in nuū i ntáde nto é kuān xkoó ini nto —ka'an Jesús ni ña.

7.14 Kidāā né, kána Jesuu un ntíi nñí ña'a sán ne, kaka'an ñá ni ñā:

—Kini nto ve, un ntí'i kue'en dú'va nto. Kini vá'a nto é kaka'an u ni ntō:

7.15 Ña túvi nee ñña é kaé'xi ña'a é kade i é kudentu ñā. Mii tsí é kākene nima ñá é dentū.

7.16 Tē xoó katekú i ne, na kini —ka'an Jesús.

7.17 Dā xntāñi mii ña ña'a san ne, kúkí'ví ña iní ví'i san. Ña ntini'i ñā né, tsixe'e ña ñā kidaā:

—¿Nee ññá ntu kani tú'un é kaka'an nto? —ka'an ña.

7.18 Kaka'an Jesús ni ña:

—Ntō'ó ne, ¿ññá ntu ntátekú nto dí? ¿Ñá ini ntú nto tsí ña tuví nee ñña é kaé'xi ña'a é kaki'xi nte ki'i kan é kade i é kakudentū nima ña?

7.19 Tsí ña te nima ñá kakí'vi, tsí mii tsi ini i'xí ña kakí'vi ne, dá kantii kúñu ñā —ka'an ña.

Dukuān ne, nee ñña é ntaé'xi ó ne, vá'a; ña te déntū.

7.20 Kaka'an ñá dí:

—É kakēne nima ñá'a sán ne, diví é kade i é kakudentū ñā.

7.21 Tsí un tsí nté nima ñá kakene e ntádē kuení ña é kini kaa, e ntáde ña é kini kaa ni ñadí'i ñá'a san, e ntáde luku ña, e ntaé'ní ña ña'a,

7.22 e ntáde ña é kini kaa, e ntaéni ntá'ví ña ña'a, e ntáde xení ña, e ntákune'u iní ña, e ntáka'an ñá dovete, e dóo na'nu ncho víí ña, e ntáde tuntu ña.

7.23 É un ntí'i é kini kaa sán ne, nima ñá kakene. Dukuān é ntákudentū ñā —ka'an Jesús.

Ñadĩ'i, ña é ña te ña Israeé, kuinti'xe ña Jesuu

(Mt. 15:21-28)

7.24 Kidáa né, ntāka Jesuu, xée ētsin ña diñi ñuú Tíru ni ñuú Siduun. Ikan kūkí'vi ña má vi'i kǎn. Ña ni ntío ñā é kütuni ñá'a san mí tuví ña. Ntá tsi ña ni kúvi kutúvi xu'ú ña.

7.25 Ura tsí i dá kutuni úun ñadĩ'i mí tuví ña ne, xée ñā, nakunchíti ña nūu ña. Dióko ñadĩ'i san ne, nuu é ña vǎ'a nimá tun.

7.26 Ñadĩ'i san ne, tuku ñuu vé'xi ña. Ñá te ña Israee ña, tsí ñuú Sirofenicia vé'xi ña. Íkan ña ntǎ'a Jesuu é na nakūnu ña é ña vǎ'a san é nuu nima dióko ñā.

7.27 Dá kakā'an Jésuu ni ña:

—¿Nté kui xntii ntú ú o? Tsí ña te ña Israeen. Di'na ña Israeé san xntii ú ña. Tsí ñā vǎ'á ō é ki'i ō é kaē'xi i'xá san ne, dá kuē'é ō é kā'xi tǐnā san —ka'an ña.

7.28 Nántíko kōó ñadĩ'i san, kaka'an ña:

—Ntáa nchí'xe, Mastru. ¿Ntá tsi vǎ ñā che ntaé'xi ntu chínā sán utsi ita é ntánakō'xo i'xá san má mēsa? —ka'an ñadĩ'i san.

7.29 Kaka'an Jésuu ni ña kídaa:

—Dōo vǎ'á ó kaka'an. Kunú'un ve, tsi é ntii é ña vǎ'á san nima dióko ō —ka'an ñā ni ñadĩ'i san.

7.30 Dá kúnú'u ña ne, nāxee ña nú vi'i ña kǎn. Ikǎn tuví ntaa dióko ñā nú itó tun. Ntíi ntí'xe é ña vǎ'á san é ínúu nimá tun.

Ntavá'a Jesuu uun ña'a, ña é lo'ō

7.31 Kidáa né, ntāka Jesuu ñuú Tírú ne, ítā nti'xin ña ñuú Siduun. Kūntii ña ñuú Decapulí, ne, xée ñā nu míni Galilea.

7.32 Ikǎn ne, xee ní'i ña'a san uun ñá'a, ña lo'ō ne, ñā kakūvi ka'an va'á ña. Íkan ñā'a san é na tǐin nta'a Jēsuu ña é na ntāvá'a ña ña.

7.33 Jesuú ne, kue'en ní'i xío ña ña, tsi dóo ntāñi ña'a san. Náki'vī ñā rkinta'a ña ini lo'xo ña ne, dá'vi ñā ñā ñā rkinta'a ña ne, da tǐin nta'a ñā rki xaa ña.

7.34 Kidáa né, ntāa ní'i ña nuu ña e dukún kǎn né, dā xkóo kani ña, kaka'an ña:

—iEfata! (é kǎni tú'un: iNakaan!) —ka'an ña.

7.35 Ura tsí i nákaan lo'xo ña. Ntūvá'a xaa ña di. É kākā'an va'á ña ve.

7.36 Kaka'an Jésuu ni ñá'a san é ñā ku ka'án ña ni da xóo ka ña'a nte o kúvi. Ntá tsi vata tē da nakua'a Jēsuu ña é kuān koo ka'an ña.

7.37 Koó dā kúdu'va ña'a san, ntáka'an ña:

—iÑá tē nté kaa vǎ'á o é kade ña sǎ'a! Un tsi nté ña lo'o kǎntavá'a ña. Un tsi nté ña ñā'í sán náka'an ñā di —ka'an ñá'a san.

Xé'e Jēsuu é kā'xi kǐmi míil ña'a

(Mt. 15:32-39)

8.1 Ntúvi tsikán ne, dōo kue'e ña'a náataká nuu ña. Ña túvi é kā'xí ña. Kǎna Jesuu ña ntǐn'í ñā ne, kaka'an ñā ni ñā:

8.2 —Kantuntǎ'ví ini kó ña'a san, tsi é uni ntúvi é ntoo ña ní ko. Ña túvi nee iñá ka'xi ña.

8.3 Te nataxnūu ú ña é na nū'u ñā nu vi'i ña kǎn é ñā kǎ'xi ña ne, koó vitā ñā itsi kǎn, tsí iō ñā ne, dōó

ika vē'xí ña —ka'an ña.

8.4 Ntá tsi ña ntini'i ñā ne, ntáka'an ña:

—¿Nté ntu koo ni'i ña é ká'xí ña? Tsí kūdii ñuu itsi i'a, mí xoxó ñu'u i —ka'an ña.

8.5 Ntá tsi Jesuú ne, tsixe'e ña ñā:

—¿Tifin ntú tañú'u odo ntō?

—Ú'xē sa —ka'an ña.

8.6 Kidáā ne, kaka'an Jesuu ni ña'á san é na kūntoo ña ñu'u san. Kí'i ña tañú'ū sán ne, da nakué'e ña sintiá'vi nta'a Xuva kō. Kātsin dava ña tañú'ū sán ne, dā xe'é ña ña ntini'i ñā é na tsí'i ña é ká'xí ña'a san.

8.7 Odō ká kudii ña tsákā sán di. Nakué'e ña sintiá'vi nta'a Xuva ko kuēnta iña í, dā xe'é ña ña ntini'i ñā é na tsí'i ña é ká'xí ña'a san.

8.8 Dā kúvi é'xi ntá'á ña'a sán ne, natákā ñā ta'vi í é ntoó ka. Ú'xē ká xika i nátsu'un tsitu ñā é ntoó san.

8.9 Ñá te da kīmi míil nātíi san é'xi ña. Kidáā né, nataxnūu ña ña'a san é na nū'u ñá ví'i ña.

8.10 Kidáā ne, kué'en Jēsuu ni ñā ntin'i ñā, nakú'un ña iní tun ntōó san é kí'in ñá ñuu é nani Damānuta.

Ntafkan ñá fariseu é vii Jesuu nuu i e dóo ka'nu

(Mt. 16:1-4; Lc. 12:54-56)

8.11 Xéē ña fariseú san é kōto nteé ña Jesuu. Eni ntu'u ñā ntatíin nuu ña, ntáka'an ñá ni ñā:

—¿Nté ntu koo kutuní nti tē nuu é ntaā i é kāka'an nto? Víf nto uun nuu i e dóo ka'nu, na kiní nti nuú nti, tē nuu é ntaā i é vē'xí nto nta'a Xuva kō —ka'an ña.

8.12 Jesuú ne, un tsi xkóo kani ña, kaka'an ña:

—¿Nté kuān nte ntafkan ntu ña ntoo vevii nuu i e dóo ka'nu? Nuu é ntaā i é kāka'an u ni ntō: Ñá víi u nté uun nuu i e dóo ka'nu é kiní ña —ka'an ña.

8.13 Kidáā né, tsoo mii Jēsuu ñá ne, nákunūu xtuku ña tun ntōó san, kue'en ñá xio diñi ntute san.

U'xen ía iña ñá fariseu

(Mt. 16:5-12)

8.14 Ña ntini'i Jesuú ne, kūnáa ini ña é kuído ña é ka'xi ña. Uun kudii tañú'ū san ní'i ña iní tun ntōó san.

8.15 Kaka'an Jesuu ni ña:

—Koto xnto u'xen ía iña ñá fariseú san ni iña Heródē di —ka'an ña.

8.16 Nātíin mii ña ntini'i ñā kídaā, ntáka'an ña:

—¿Nee iñá ntu kani tú'un é kāka'an ñá iña u'xen ía san? ¿Ō dé ña tuvi ntu tañú'ū ni'i ō né, ō nté ō ntu? —ka'an ña.

8.17 Kūtuni Jesuu é ntánatíin ña ne, kaka'an ñá ni ñā:

—¿Nté kuān o ntáka'an ntú nto é ña tuvi tañú'ū? ¿Vāta ntu kiní nto? ¿Vāta ntu kí'in diki nto é kāka'an u ni ntō? ¿Nté kuān nte ká'xi ntu nto?

8.18 Íó ntuxnūu nto ne, ña ntaíni nto. Íó tutun ntó ne, ña ntátekú nto. ¿Ñā naka'an ntu nto nuu i é dóo ka'nu é idé u ví'i,

8.19 dā kátsin dava u é ū'un tsí tañú'ū sán ne, ú'ūn míil ñā'a san é'xi ñā? ¿Tifin ntú xika i é ntoó ka san nataká nto? —ka'an Jéssu ni ñā ntiní'i ñā.
—Uxúvī ka —ka'an ñā.

8.20 —Dā kátsin dava u u'xe tañú'ū sán ne, kímī míil ñā'a san é'xi ñā ne, ¿títin ka ntu xika i é ntoó ka nataká nto? —ka'an Jéssu, tsixe'e ñā ñā.
—Ú'xē ka —ka'an ñā.

8.21 —¿Ntē dúkuān ñā ntáñe'e diki ntu nto? —ka'an ñā ni ñā.

Ntāvá'a Jesuu úun ñā'a, ñā kuāa, ñā ñuú Betsaida

8.22 Xée ñā ñuú Betsaida. Ñā'a sán ne, xee ní'i ñā uun ñā kuāá ne, íkan ñā ntā'a Jesuu é na tiin nta'a ñā ñā.

8.23 Jesuú san ne, írkaa ñā nta'a ñā kuāá san ne, ñe'e ní'i ñā ñā diñi ñuú san. Kidáa ne, náka'a ñā díi ñā ntuxnūú ñā kuāá san ne, dā xntékū ñā nta'a ñā diki ñā. Tsixe'e ñā ñā:
—¿É kainín ntun ve? —ka'an ñā.

8.24 Nākaán ñā kuāá san ntuxnūú ñā ne, dá kakā'an ñā:
—Kainí u ñatīi vata ntáa utun ntáa ñā, ntá tsi ntaíka ñā —ka'an ñā.

8.25 Kidáa né, tiin nta'a xtūku ñā ntuxnūú ñā kuāá san. Nākiní va'ā ñā un nti'í kídāa.

8.26 Kidáa né, nataxnūu Jesuu ñā é na nū'u ñā nú ví'i ñā kán:
—Kūnú'un ntaan tsin; ñā ku kuíta nt'xin má ñuú san. Ñā kū xoo ka'an ní'in —ka'an Jéssu ni ñā.

Kaka'an Pedru tsí Jesuú ne, divi ñā é taxnuu Xuva kō

(Mt. 16:13-20; Lc. 9:18-21)

8.27 Kidáa ne, kué'en Jéssu ni ñā ntiní'i ñā ñuú kuetsī é ntoo ñuú Cesarea Filipu. Dá kué'en ñā itsi kán né, tsixe'e Jéssu ñā:
—¿Ntē ntú ó ntáka'an ñā'a san iná ko? ¿Xoó ntu ñā'a ú, te kuiní ñā'a san? —ka'an Jéssu.

8.28 Ñā ntini'i ñā ne, ntáka'an ñā:
—Iō ñā ne, Juaan Bautista nto, ka'an ñā. Iō ñā ne, Elia nto, ka'an ñā. Iō túku ñā ne, ñā é ka'án naa Xuva ko nto, ka'an ñā —ka'an ñā ntini'i ñā.

8.29 —Ntō'ó ni, ¿xoó ntu ñā'a ú, te kuiní nto? —ka'an ñā.
—Ntō'o é Cristu ntó, ñā táxnuu Xuva kō —ka'án Pedru.

8.30 Kidáa ne, kaka'an Jéssu ni ñā é ñā ku ka'án ñā ni ñā'a san xoó ñā'a ñā.

Kaka'an Jéssu é kuvī ñā

(Mt. 16:21-28; Lc. 9:22-27)

8.31 Kidáa né, eni ntu'u Jéssu nañé'e ñā ñā ntini'i ñā tsí divi ñā é vëxkúvi ñā ñatíi ne, da mií e dóo kí'in nuú i é ntō'o ñā. Tsí ñatā sán, ni dütu ñā odo nūú, ni mastrú leí san ne, un ntíi ntíi ñā ñā xkuntée iní ñā ñā ne, ka'ní ñā ñā, ntá tsi tē kúvi uni ntúvi ne, ntoto xtuku ñā.

8.32 Kaka'an ntáa ñā nuu i sá'a ni ñā ntini'i ñā. Pedrú ne, kue'en ní'i ñā Jéssu mí xoxo ntáñi í ne, eni

ntu'u ñā de tí ñā ni ñā.

8.33 Ntá tsi Jesuú ne, xkokōto ñā mi ntāñí ñā ntini'i ñā, ñā nguii sán ne, dē tí ñā nī Pedru, káka'an ñā: —iDu'xēn! iKiin nteén xion! tsí tú'un é káka'an ní ko ne, xu'u tó'ō e ñā vá'a san kakéne. Nǎ te kadē kuení o vatā ó kade kuení Xuva kō, tsí kadē kuení o vatā ó ntáde kuení ñā'a san —ka'an Jéssu ní Pedru.

8.34 Kidáā né, kāna Jesuu ñā ntini'i ñā ni ūn ntii ntii ñā'a sán ne, kaka'an ñā ni ñā: —Tē xoó ñā'a ntio ñā é kuntikin ñá ko ne, ñā kúvi víi ka ñā nee iña é ntio mii ñā, tsí utén uten é kuntikin ñá ko, kuān te kuví ñā.

8.35 Tsí tē xoó ñā'a ncho nakakū ñá ntuvi iña ñá ne, da nākunaá ñā ntuvi iña ñā. Ntá tsi xoó ñā'a é nākunaá ñā ntuvi iña ñā kuenta iñá ko ni kuēnta iña tú'un va'á iña Xuva kó ne, nakáku ñā ne, ní'i ñā ntuvi va'á iña ñā nta'a Xúva kō.

8.36 ¿Mí'i ntú kaidiá'vi é ní'i ko é un ntí'i é ió ñuxiví sa, te nākunaá o nima ko?

8.37 ¿Nee iñá ntu e dóo nuu á'vi i é nadama o ntúvi iña ko?

8.38 Tē xoó ñā'a kuka'an nuu ñā kuenta iñá ko ni kuenta iña tú'un ko mé'ñū ñā ntoo ñuxiví sa, ñā é ñā ntákuinti'xe i, ñā kini ntáa sán ne, xu'u é vēxkúvi ú ñatíi ne, kuka'an nuú ko ñá dī tē naínu u. Tē naínú u ne, nainu ní'í u ánjē, ñā e dóo va'a. Kidáā ne, kiní nto tsi dóo ka'nu ú, vatā ó ka'nu uva mii kó, ñā tuví e dukún kān —ka'an Jéssu.

9.1 Jesuú ne, kaka'an xtúku ñā:

—Nuu é ntaā i é káka'an u ni ntō tsí iō ntó ne, ñā kúvi ntó da nté kiní nto tsí Xuva kō né, dōó iō ñā é vii ñā é kadā kú'vē ñā —ka'an ñā.

Dā nádama kúñu Jéssu

(Mt. 17:1-13; Lc. 9:28-36)

9.2 Dā ita ntí'xin iñu ntúvi ne, Jesuú ne, kue'en ní'i ñā Pedru, Sántiau ní Juaán san, kué'en ñā ūun xuku mi dóo dūkun, mí xoxó ñā'a. Ikān né, nádama kúñu Jéssu núu ntuni ñá'a, ñá ntini'i ñā.

9.3 Ìñi ntú'u kaxi'í nuu doo ñā. Ntukui'xin kue'en, e nté uun ñā'a ñā kuví nakáte ñā vatā ó kuí'xin.

9.4 Kidáā né, ntii dító Elia ni Muísee, ñā xi'í nte kídaā, ne, ntatíin ñā ni Jéssu.

9.5 Kidáā ne, kaka'an Pedrú san:

—Mastru, iñá tē nté kaa vá'a ó é ntoo ntí ni ntō i'a! Xntāñí ntí uni ví'i xó'o vē: uun iña nto, uun iña Muísee, ni ūun iña Élia —ka'an ñā.

9.6 Dotō tsí kaka'an ñá, tsi dóo u'ví ñá, ntuni ñā.

9.7 Kidáā ne, nákunū ta'an ñā vikó san ne, mé'ñū vikó san vé'xi tatsín san é káka'an:

—Ñā sá'a é I'xá mii ko e dóo kakuinimá ko ñā. Kini nto é ká'an ñā —ka'an tátsín san.

9.8 Ñā ntini'i Jéssu san ne, ura í da xkókōto ñā ne, ntoko ñu'u mii ntuvi ñá'a san. Da mií sá Jesuu ntítsi ñā.

9.9 Dā ntáka ñā rki ukú san ne, kaka'an Jéssu ni ñā:

—Ná kú dī ntaa nto ni ñā'a san nuu i é ini nto vevii da nte rkontúvi tē xi'í u ne, ntoto xtuku ú, xu'u é vēxkúvi ú ñatíi —ka'an ñā.

9.10 Dukuān ne, ñá ni ká'an ñá ni ñā'a san, ntá tsi tsixe'e ta'an mii ñā, ntáka'an ñā:

—¿Nté kui kuān ó kaka'an ntú ñā é kuví ñá ne, dá ntōto xtuku ñā? —ka'an ñā.

9.11 Kidáā né, tsixe'e ña Jēsuu:

—¿Nté kui ntáka'an ntú mastrú leí san é kuētsi é dī'na Eliá san naxee ña? —ka'an ña.

9.12 Jesuú ne, kaka'an ña:

—Nuu é ntāa ntí'xe i é dī'na Eliá san kí'xi ña vata koo é nātivi iní ña'a san kuétsi ñā, nakuntíkīn ñā Xuva kō. Ini nto tsí nte ntúvi dī'na uve na'a Tú'un Xuva ko iñá ko, xu'u é vēxkúvi ú ñatīi. Uve na'a nté koo nto'o ko ñuxiví a ne, dōó kada xení ña'a san ní ko.

9.13 Ntá tsi kaka'án u ni ntō tsí e kí'xi nti'xe Eliá san. Īde ña'a san ni ña nee iñā é ntio ña, vatā ó uve na'a kaka'an tú'un Xuva kō nté koo kuvi ni ñā. Kuan ō kúvi nti'xe —ka'an Jēsuu.

Ntavá'a Jesuu uun i'xa é nuu é ña vá'ā nima i

(Mt. 17:14-21; Lc. 9:37-43)

9.14 Dā ntíko koō ña mí ntoo ña ntīni'i ña, ña nguī sán ne, iní ña tsí ña te da dī ña'a náta'ká nuu ña ni ñā. Ikān ntāñī mastrú leí san dī, ntatīn nuu ña ni ña ntīni'i Jēsuu.

9.15 Un ntī ñā ña'a san, da iní ña Jesuú ne, koó dā kúdu'va ña. Koó dā ntaínu ña kue'en ña, kuka'an ñā ni ñā ntiusi.

9.16 Kidáā né, tsixe'e Jēsuu ña:

—¿Nee iñá ntu ntatīn nuu nto ni ña tsikan? —ka'an ña.

9.17 Uun ña'a, ña nuu ta'an mé'ñū ña'a sán ne, kaka'an ña:

—Mastru, i'a vexnī'í ú i'xá ko, tsí e ña vá'ā san káde i é ñī'í.

9.18 Da m'í ká kaika i'xá ko ne, e ña vá'ā san katīn i, da kaxé'e ntēe í ñu'u kán. Kakēne tiñú xu'u i. Kanakuiō ne, kanaka'xí ka'ñī nú'u i dī. É dōo kúkā'vi. É kākā'án u ni ña ntīni'i ntō é na nakūnu ña é ña vá'ā san, ntá tsi ña ni kuvi ví ña —ka'an úva i'xá san.

9.19 Kidáā ne, kaka'an Jēsuu:

—iÑa ntá'ví nto, ña'a é ña ntákuinti'xe nto! É fīfīn ntuvi tuví u ni ntō ne, váta kuinti'xe nto ko. ¿Tīfīn ntú ntuvi kutuví ka ú ni ntō da nté kuinti'xe nto ko? Kixni'i nto i'xá san —ka'an Jēsuu.

9.20 Kidáā ne, xee ní'í nti'xe ña i'xá san. Dā iní e ña vá'ā san Jesuú ne, ide é xi'í mí i'xá san ne, ntáva ñu'u kán. Dōó itsu'ūn ne, tiñu kéne xu'u i.

9.21 Kidáā né, tsixe'e Jēsuu úva i:

—¿Ē fīfīn ntu ntuvi kuán ó kakuvi i'xá nto? —ka'an Jēsuu.

Kaka'an úva i'xá san:

—Nté dā ku lú'nti.

9.22 É dōó kí'in itō nakó'xo nuu é ña vá'ā san i nchú'un kán, nú ntute kán dī, é ncho ka'ní i'xá ko. Ntá tsi te kúvi ví nto é ntūvá'a ne, ví nto da xe'é, xntii ntō nti —ka'an úva i.

9.23 —iMí'í ntū é ña kuvi ví u! tsí te kákuinti'xe o ne, ña túvī nee iñā é ña kuvi ví Xuva kō —ka'an Jēsuu.

9.24 Kidáā ne, un ntii tsi kākā'an úva i'xá san:

—iKakuinti'xe ko! iXntii ntō ko é díí ka na kuinti'xe ko! —ka'an ña.

9.25 Dā iní Jesuu tsi dōo ntánata'ká nuu ña'a sán ne, de tīi ña nī é ña vá'ā san, kaka'an ña:

—Xō'on, é ña vá'ā é kaden é ñī'í i'xá sa nī é lo'ō dī, xu'u é kadē kú'vé u ne, ká'án u é ntiin nima i'xá san. Ña kúvi nakunúun xtukun nima i —ka'an Jēsuu ni é ña vá'ā san.

9.26 E ña vá'ā sán ne, kachu'u ntáa. Nākuio i'xá san ne, dā ntíi e ña vá'ā san. I'xá san ne, vata kaa ntíxi kāa. Ña'a sán ne, ntáka'an ña:

—iE xí'i i'xá san! —ka'an ña.

9.27 Ntá tsi Jesuú ne, írkāa ña nta'a i, ntáni'i ña i ne, da nakuntísi.

9.28 Dá kúkí'vi Jesuu má ví'i kán ne, diin diin tsi tsixe'e ña ntini'i ña ñā:

—¿Nté kui ña ni kuvi víi ntu nti é nakūnu nti é ña vá'ā san? —ka'an ña.

9.29 Kaka'an Jésuu:

—E ña vá'ā é kuān ntáa sán ne, ña kúvi vii o é nakūnu o í tē ña ká'an nta'ví ō, tē ña kuntoó ixu ō di —ka'an ña.

Kaka'an xtúku Jesuu tsí kuví ña

(Mt. 17:22-23; Lc. 9:43-45)

9.30 Kidáā né, ntāka Jesuu íkán, kue'en ní'i ña ña ntini'i ñā. Kué'en ñā, ítā nti'xin ña ñuú Galilea. Ña ni ntío Jesuu é kūtuni ña'a san mí ntaíka ña.

9.31 Tsí Jesuú ne, kaxé'e ña kuenta é kūtuni ñā ntini'i ñā nté koo kuví ña:

—Xu'u é vēxkúvi ú ñatíi ne, ntuví u kuenta ntá'a ña'a, ña é ká'ní ko. Ntá tsi tē kúvi uni ntúvi xí'i u ne, ntoto xtuku u —ka'an Jésuu.

9.32 Ntá tsi ña ntini'i ñā ne, ñā ní ñe'e díki ña nee iña é kākā'an ñā, ne, ú'vī ña é tsixe'e ña ñā.

¿Xoó ña'a ña e díi ka ka'nu ña'a?

(Mt. 18:1-5; Lc. 9:46-48)

9.33 Xée ñā ñuú Capernau. Dā intóo ña má ví'i kán né, katsixe'e Jēsuu ña ntini'i ñā:

—¿Nee iñá ntu ntatíin nto dá vē'xi o itsi kan? —ka'an ña.

9.34 Ña ntini'i ñā ne, diin diin tsi intóo ña; nté uun ña ña ni ká'an ñā. Tsi dá vē'xí ña itsi kán ne, ntatíin mii ñā xoo é díi ka ka'nu ña'a i.

9.35 Kidáā ne, katuví da'na Jēsuú ne, kāna ña uxuvi ñá'a, ña ntini'i ñā, kaka'an ñā ni ñā:

—Te iō nto é ncho kodo nuū ntó ne, víi nto ña tuví ata i kán. Víi nto ña ntáde tsiñu iña un ntíi ñā'a san —ka'an ña.

9.36 Kidáā né, ki'i Jesuu uun i'xá san ne, dā xntítsi ñā i mé'ñu ña ntini'i ñā. Káni'i nteé ña i'xá san ne, kaka'an ñā ni ña ntini'i ñā:

9.37 —Xoo é kantuntā'ví ini i i'xá vata kaa sá'a kuenta iñá ko ne, vata tsi te mii ú kantuntā'ví ini ña kó, ni ñā táxnūu kó di —ka'an Jésuu ni ña.

Xoo é ña kainchu'vi í kō ne, kaduku ntée ña kō

(Lc. 9:49-50; Mt. 10:42)

9.38 Juaán san ne, kaka'an ña:

—Mastru, iní nti uun ña'a, ña é kanakūnu é ña vá'ā san kuenta iña nto. Ntá tsi ña tsikán ne, ñá te ntini'i ña kō. Dukuān ne, ñá ni xé'é nti itsi é kuān koo víi ña —ka'án Juaan.

9.39 Ntá tsi nantiko koó Jesuu, kaká'an ña:

—Ñá ku kã'nté nuu nto é kuã koo víí ña. Te kuënta iñá ko kade ña nuu i e dóo ka'nu ne, ña kúvi kã'an kíni ña iñá ko.

9.40 Tē xoó ña'a ña kainchu'vi ñá kō ne, kaduku ntée ña kō.

9.41 Nuú é ntaā i é kãka'án u ni ntō. Da xōó ka ña'a, ña é kata'xi ntute é kō'o nto tsí ntántikín ntó ko ne, ní'i ña é vā'á nta'a Xuva kō.

É ña víí o é kíni kaa

(Mt. 18:6-9; Lc. 17:1-2)

9.42 'Da xōó ka é kade i é víi i'xa é kãkuinti'xe i ko é kíni kaa ne, díí ka vā'á o iña ñá te kunū'ni nuu xuu dúkun ñá, dá nakuítá nuu ña ña nú ntute ñu'u kã.

9.43 Te ntá'a nto kade i é víi nto é kíni kaa ne, díí ka vā'á o te ka'ntē ntó nta'a nto. Tsí díí ka vā'á o é kã'in ntó nta'a Xuva kō é ũun tsi nta'a nto, naa i é kã'in nto dô'vi kán ní ntuvi ntá'a nto, tsí ikã kai'xi ñú'ú é ña kantá'va.

9.44 Ikã né, ñá kãkukadin é ntaé'xi tintákū san; ntē ña kantá'va ñú'ú san.

9.45 Te dī'in nto kade i é víi nto é kíni kaa ne, díí ka vā'á o é ka'ntē ntó dī. Tsí díí ka vā'á o é kã'in ntó nta'a Xuva kō é u'ntu nto, naa i é kã'in ntó ní ntuvi dī'in ntō dô'vi kan, mí ña kantá'va ñú'ú san.

9.46 Ikã ne, ñá kãkukadin é ntaé'xi tintákū san; ntē ña kantá'va ñú'ú san.

9.47 Te ntuxnūú nto kade i ne, díí ka vā'á o é tāva nto. Tsí díí ka vā'á o é kã'in ntó nta'a Xuva kō é ũun tsi ntúxnūú nto, naa i é kã'in nto dô'vi kán ní ntuvi ntúxnūú nto.

9.48 Ikã ne, ñá kãkukadin é ntaé'xi tintákū san; ntē ña kantá'va ñú'ú san.

9.49 'Vatā ó idiá'vi ññ san é ña tīvi kúñū é kuē'e o doméni iña Xuva kó ne, kuã ó kaidiá'vi nuu i é nto'o kō, vata koo é ña tīvi nima kó dī.

9.50 Ññ sán ne, vā'á. Ntá tsi tē ña véññ ka ne, ¿mí'i ntū kaidiá'vi ká i? ¿Nté ntu koo ntuveññ xtúku? Víí nto vata kaa ññ vā'a. Kuenta tsí víí nto é ña natíví nto nima nto. Vā'a koo kuntoo nto ni tā'an nto — ka'an Jéssuu ni ña.

Kaka'an Jéssuu kuénta iña ña ntánatsoo mii tā'an

(Mt. 19:1-12; Lc. 16:18)

10.1 Ntãka Jesuu ñuú Capernau, kué'en ña dīñi ñuú Judeá dā nté xee ña xio dīñi ntute Jordaán san. Ñá te da díi ña'á xee xtúku ña, nãtaká nuu ña mí tuví ña ne, nakuá'a Jéssuu ña vatā xkoó ini ña.

10.2 Kidáa ne, xée ētsin ña fariseú san dī é kōto nteé ña Jesuu. Tsixe'e ña ña tē ña xíi kaa é naxtuví mii ñátí san ñadi'í ña.

10.3 Nantíko kōó Jesuu, kaká'an ña:

—¿Nte ntū ó kaka'an Muísee é víi nto? —ka'an Jéssuu.

Kaka'an ñá fariseú san:

10.4 —Muiseé ne, tā'xi ña itsi é ntavá'a o tūtu iña ñadi'í kō ne, dá kúvi ntii nteé xio ta'an o ni ñadi'í ko —ka'an ña.

10.5 Ntá tsi Jesuú ne, kaka'an ña:

—Un vā'a tsi do'o ntō. Dukuã é xntéku kú've Muisee é víi nto.

10.6 Ntá tsi ntē dá de kú've Xuva ko ñuxiví sa ne, “de kú've ñá ñatí ni ñadi'í”.

10.7 “Dukuã ne, xtúví mii ñátí san uva ña ni dī'i ña vata koo é kuntoo ña ni ñadi'í ñá ñe,

10.8 uun tsi kúñū kúvi ña ntuvi ña.” Sá'a ne, kani tú'un é ña té uvi ña'á ka ña, tsí uun tsi kúñū kúvi ña ntuvi ña.

10.9 Dukuān né, nēe é teé ta'an Xuva kō ne, ña kúvi nātsoo xio ña'a san —ka'an Jéssuu.

10.10 Dá ntōo ña nú vi'i kán né, tsixe'e xtuku ña ntini'i ñā nuu i sá'a.

10.11 Kaka'an Jéssuu ni ña:

—Xoó ña'a é natsoo mii ña ñadi'i ña, dá nātánta'a xtuku ña ne, dōó kinī ó kade ña nuu ñadi'i ña.

10.12 O te ñadi'i san naxtuvī mii ña xii ña, dá nātánta'a xtuku ña ni tuku ñatí san ne, divi ñā kade ña é kinī kaa nuu xii ña di —ka'an ña.

Nāxnuu viko Jesuu í'xá kuetsī

(Mt. 19:13-15; Lc. 18:15-17)

10.13 Ña'a sán ne, xee ní'i ña í'xá kuetsī nuu Jéssuu vata koo é tñin nta'a ña i. Ntá tsi ña ntini'i Jéssuu ne, ntáde tí ña ni ña xee ní'i í'xá i san.

10.14 Ntá tsi dā kútuni Jéssuu ne, dōó dutsi kuiní ña ni ña ntini'i ñā. Kaka'an ñā ni ñā:

—Ku'é e ntō itsi é na kí'xi í'xá kuetsī san mí tuví u. Ñá ku kādī nuu nto itsi é kí'xi; tsí mí kadē kú've Xuva kō ne, kaduku ntée ña vata ntáa í'xá kuetsī san.

10.15 Nuú é ntaā i é kākā'an u ni ntō tsí te xōo ñá'a é ña kákuinti'xe ña vatā ó de uun í'xa lu'ntí ne, ñá kadūku ntée ña mí kadē kú've Xuva kō —ka'an Jéssuu.

10.16 Īdo nteé Jesuu í'xá san xe un xé ūn, da tñin nta'a ña i e nāxnuu viko ña i.

Ñatīi, ña e dōo kuikā, kaka'an ñā ni Jéssuu

(Mt. 19:16-30; Lc. 18:18-30)

10.17 Dā nākaka Jesuu ítsi kán é kí'in ñā ne, uun ñatíi ne, koó da kaxkañu ña xee ña, inchítī ña nūu Jéssuu, tsixe'e ña ñā:

—Mastrū, nto'ó e dōo va'á nto, ¿nté ntu koo víi u é ní'í ko ntuvī vā'a iñá ko ntii dañu ntūvi? —ka'an ña.

10.18 Ntá tsi Jesuu ne, kaka'an ñā ni ñā:

—¿Nté kui kaka'an ntun e dōo va'á u? Tsí da mii tsi Xuva kō e dōo va'á ña.

10.19 É inín lei e xtúvi Xuva kō é kākā'an: “Ñá kā'ní o ñā'a; ñá vii o é kini kaa ni ñadi'i; ñá kí'í dú'u ō; ñá dā'ví o ñā'a dovete; ñá kanī nta'ví o ñā'a, ne, na kuiko ñu'u o uva ko ni dí'i kō” —ka'an Jéssuu.

10.20 Ñatíi san ne, nantíko koō ñā, kaka'an ña:

—Mastru, é un ntí'i lei tsíkan káde ntaa ú nte da ku lú'ntí u —ka'an ña kuiká san.

10.21 Dā íto Jesuu ñā ne, dōó kuinima ñā ña. Kaka'an ña:

—Uun sá nuu i é kākunaá ka: Kué'én, kunadikon un ntí'i é kaduku ntée o ne, dá kué'én diu'un i iña ña ntá'ví san. Kidáa ne, ní'i o nee iña é dokuika ntí'xé san e dukún kán. Dá kí'xin, kixntikán ko —ka'an Jéssuu.

10.22 Ntá tsi dōo ntí'i iní ña é kuān ó kaka'an Jéssuu. Dōo nta'xa kunú'u ña, tsi dōo io iña ña e dōo nuu á'vi.

10.23 Kidáa né, xkokōto Jesuu, kaká'an ñā ni ña ntini'i ñā:

—iÑá tē nté kaa ntii tū'un é kí'in ña kuiká san mí kadē kú've Xuva kō! —ka'an ña.

10.24 Koó dā kúdu'va ña ntini'i ñā é kuān ó kaka'an ña. Ntá tsi kaka'an xtúku Jesuu:

—Kini nto, í'xá ko, iñá tē nté kaa ntii tū'un é kí'in ñá'a, ña é kākunima í diu'un san, mí kadē kú've Xuva kō!

10.25 Díí ka ña nti tu'un é kī'ví kameú san xavi xiki natē é kī'in ñá kuiká san mí kadē kú've Xuva kō —ka'an ña.

10.26 Koó dā kúdana iní ña ntini'i ña é kuān ó kaka'an ña. Ntátsixe'e tā'an ña:
—Kidáá né, ¿xoó ña'a ntu kuvi víí ña é nākáku ña kuan? —ka'an ña.

10.27 Īto Jesuu núu ñá ne, dá kakā'an ñá ni ñā:
—Ñā'a sán ne, ña kúvi víí ña é nākáku mii ñā. Ntá tsi Xuva kō ne, kuvi víí ña, tsí ña tuví nee iña é ña kuvi víí ña —ka'an ña.

10.28 Kidáá ne, kaka'an Pedru ni ña:
—Ntí'í ne, tsoo mii ntí'í ntí iñá nti é vēxntíkín nti nto —ka'an ña.

10.29 Nantíko kōó Jesuu, kaká'an ña:
—Nuu é ntaā i é kaka'an u ni ntō: Tē xoó ña'a tsoo mii ña víi ña, ení ña, ta'an ña, uva ña, dí'i ñā, i'xá ña, o ñū'u ña kuenta iñá ko ni kuēnta iña tú'un va'á san ne,
10.30 díí díí ka kue'e ní'i ña ñuxiví a é vata kaa ví'i ñá, ení ña, ta'an ña, dí'i ñā, i'xá ña, ni ñū'u ña. Ntá tsi dóo nto'o ña dí, tsí kada xení ña'a san ni ñā. Ntá tsi tē ntí'í ñuxiví sa ne, ní'i ñā é kuntoo ña ni Xuva ko nti dañu ntúvi.

10.31 Ntá tsi ña te da díí ña'a, ña e dóo na'nu ña'a vevíí ne, ñá vādá nuu á'vi ká ña kídaā; ña'a, ña é ña vādá nuu á'vi vevíí ne, dóo na'nu ña'a kuvi ña rkontúvi —ka'an Jesús.

Kaka'an xtúku Jesuu tsí kuví ña

(Mt. 20:17-19; Lc. 18:31-34)

10.32 Kué'en ña itsi kan, küntáa ña ñuú Jerusaleen. Odo núu Jesuú ne, áta ña vē'xí ña ntini'i ñā. Koó dā ntákudu'va ña ntini'i ñā san. Dōo ū'ví ña nguui san, ña ntántikin ña. Kidáá ne, xio kue'en ní'i xtuku Jesús ña ntini'i ñā né, dā éni ntu'u ña kaka'an ñá ni ñā nté koo nto'o ña:

10.33 —Ntaa o ñūú Jerusaleén ne, xu'u é vēxkúvi ú ñatíí ne, ikan ntāda ña kó kuenta ntá'a dutu ñá odo nūú nī mastrú leí san ne, divi ña kā'an ña é kúví u. Ntada ña kó kuenta ntá'a ña'a, ña é ña te ña Israee.

10.34 Ña tsikán ne, kini dikí ña kó ne, tí'vi díí ña nuú ko. Kani díín ña ko, dá kā'ní kue'en ñá ko. Kidáá né, tē kúvi uni ntúvi ne, ntoto xtuku u —ka'an Jesús.

Nuu i e íkan Santiau ní Juaan

(Mt. 20:20-28)

10.35 Kidáá ne, xée ētsin Santiau ní Juaan, i'xá Zebedeu, ntáka'an ñá ni Jēsuu:

—Mastru, víí nto da xe'e, tā'xi nto nee iña é kākán nti nta'a nto ve —ka'an ña.

10.36 —¿Nee iñá ntu ntio nto é tā'xi u? —ka'an ña.

10.37 —Tā'xi nto é kuntōo ntí díñi nto tē xee nto mí kadā kú've nto. Uun ña'ā ntí ne, díñi kua'a nto kutuví ntí; uun ña'ā ntí ne, díñi datsin nto kutuví ntí —ka'an ña.

10.38 Ntá tsi kaka'an Jesús ni ña:

—Ñá ini ntó nee iña é ntaíkan nto. ¿Kūtií ntu nto é dadíi nto'o nto nī kó un ntí'í ntí'í nuu i é ntō'o ko? —ka'an ña.

10.39 —Kutíi nti, ¿nté kui ña'a? —ka'an Sántiau ní Juaan.

Kaka'an Jésuu ni ña:

—Nto'o nti'xe nto vata tsi koo nto'o ko.

10.40 Ntá tsi é kuntōo nto diñi kua'a ko o diñi datsin kó ne, ña kúvi tā'xi u, tsí mii Uva ko ini ña xoo é kuntōo i diñi ko —ka'an Jésuu ni ña.

10.41 Dā téku ña u'xi ñá'a ká san ne, dōo kúdiin ña ni Sántiau ní Juaan.

10.42 Kidáa né, kāna Jesuu ñá uxuvi ñá'a san, kaka'an ñá ni ñā:

—Ini nto tsí ña'a, ña odo nūu iña ña'a, ña é ña te ña Israeé ne, dōo ntáde ka'nu ña kúñu ñā. Ña tsiñu i sán ne, dōó ntii ntádē kú'vē ña iña ña'a ña.

10.43 Ntá tsi divi ntō ne, ñá te kuan koo vii nto. Tē xoó ña'a ncho víi ka'nu ña ne, kantio é xntii ña ntō un ntíi ntíi nto.

10.44 Xoó ña'a, ña ncho kodo nūu iña ntó ne, kantio é vii ñá vata kaa ña ntáde tsiñu iña ñá nguii san.

10.45 Nté xū'u é vēxkúvi ú ñatíi ne, ñá te vē'xí u ñuxiví a é víi ka'nu u, tsí vé'xi ú vata koo é xntii ú ña'a san. Xu'ú ne, vé'xi u e ntá'vi u kuétsi í é ña te da díi ña'a san —ka'an Jésuu.

Ntává'a Jesuu úun ña kuáá, ña nani Bartimeu

(Mt. 20:29-34; Lc. 18:35-43)

10.46 Kidáa ne, xée ña ñūu é nani Jericoo. Ntāka xtuku Jesuu ni ña ntini'i ñā ne, ñá te da dii ña'a ntántikin ñá ña. Diñi itsi mí kuē'en ñá ne, tuví uun ña kuáá, kaikan ña diu'un. Bartimeu nani ña, tsí uva ñā ne, Timeu nani ña.

10.47 Dā kútuni ña tsi vé'xi Jesuu, ña ñuú Nazareé san ne, dōó ntii kaka'an ña:

—iŌ Jésuu, I'xá Davii, ntuntá'ví ini nto ko! —ka'an ña.

10.48 Ña'a sán ne, dē tíi ña ni ñā:

—iDu'xēn! iÑá ku kuān xkoó ka'an! —ka'an ña.

Ntá tsi ña kuáá san ne, da díi díi ka ntii kaka'an ña:

—iŌ I'xá Davii, ntuntá'ví ini nto ko! —ka'an ña.

10.49 Íntitsí Jesuu, kaká'an ña:

—Kana nto ña —ka'an ña.

Kana ña ña kuáá san ne, ntáka'an ñá ni ñā:

—Nāxnuu ka'nu nto iní nto. Nakuntítsi nto, tsí kakana ña nto —ka'an ñá'a san ní á ña kuáá san.

10.50 Kidáa né, xtuví mii ña kútuun ñá ne, náakuntítsi ntaa ña, kue'en ña mí ntitsí Jesuu.

10.51 Dā tsíxe'e Jésuu ña:

—¿Nee iñá ntu ntio o é víi u iña o? —ka'an ña.

—Mastrú, ntio ko é náxi'i ntúxnūú ko —ka'an ñá ni Jésuu.

10.52 Jesuú ne, kaka'an ñá ni ñā:

—Kūnú'un ve. Tsí e kuínti'xe o kó ne, ntuvá'an ve —ka'an Jésuu.

Ura dú'va tsí i náxi'í ntuxnūu ñá kuáá san ne, dá kuē'en ñá, kuntikín ñá Jesuu mí kuē'en ña.

Vé'xi Rei, ntéku ña buru

(Mt. 21:1-11; Lc. 19:28-40; Jn. 12:12-19)

11.1 Xée ētsin ña ñuú Jerusaleen, mí ntoo ñuú Befagee ni ñuú Betania má xūku é nani Ōlivu. Jesuú ne, taxnūu ña uvi ña'a ñá ntini'i ñā,

11.2 kaka'an nã ni nã:

—Kue'en ntó ñuú lu'nti é tuví da'a san. Ura tsí i te kükí'vi nto ikān ne, nani'i nto uun a búru kiti ntee tñin é ntē vata xoó kunteku í ti. Nantuté nto ti ne, kixnfi nto ti í'a.

11.3 Tē xoó ña'a tsixe'e ña ntō é kuān ó de nto ne, ká'an ntō tsi Tó'o ko kántio ña ti; veví nantiko koō nã ti, koo ka'an ntó ni nã —ka'an Jesús.

11.4 Kué'en nã né, nāni'i ña uun a búru san, ntee tñin ti atá vi'i é tuví itsi kán.

11.5 Ña ntāñi ikān ne, ntátsixe'e nã:

—¿Nté koo víi nto burú san é kánantuté nto ti? —ka'an nã.

11.6 Nantíko koō nã, kaka'an nã vatā ó kaka'an Jesús ni nã ne, xé'e nã'a san itsi é kñin ni'i ña búru san.

11.7 Nāxee ni'i ña búru san mí kántétu Jesuu. Xntekū nã kutuun ña áta tí ne, dā kantéku Jesuu ti.

11.8 Nã te da ñi ña'a san tsóo ña kutuun nã itsi kán di. Iō nã ne, kātsin ña nta utun má kú'u kán ne, tsoo ña itsi kán.

11.9 Nã tē nté kaa ña'a odo nuū nã nuu Jesúsú ne, nã te da ñi ña vé'xi ata ña di. Un ntñi ntñi ña koó da vantñi ña ntáka'an nã:

—iDōo ka'nu Xuva kō! iÑá tē nté kaa vá'a o iña nã vé'xi nta'a Xuva kō!

11.10 iNa naxnuu viko Xuva kō ña vexkádā kú've iña ko, é vii ña Rei naa úvata ko Dāvii! iDōo ka'nu Xuva kō, ña tuví e dukún kán! —ka'an nã.

11.11 Xée Jēsuu ñuú Jerusaleén ne, dá kükí'vi ña ini ukún ka'nu san. Ito ña un ntñi é ió iní i kán. Dā kuáá né, ntñi ña, kue'en ña ñuú Betania ni ña uxuvi ña'a san.

Tun ígū é ña kakíi kiti i

(Mt. 21:18-19)

11.12 Tévvá tsi ntáka ña ñuú Betaníá ne, kakakin Jesuu.

11.13 Ìni ika ña tsí ntitsi uun tun ígū é úve xuku i. Kükóto ntōdó ña tē nta'á kiti i. Ntá tsi dā xee nã ne, da mii xūku í uve, tsí vata xee ntúvi é kii kiti i.

11.14 Kidáá né, kaka'an Jesúsú ni tun ígū san:

—Nté uun ito ña koó ka kiti o é ká'xí ña'a san —ka'an nã ni útun san.

Tékú ña ntñi'i ña é kuān ó kaka'an nã.

Dā ntántoo Jesuu ini ukún ka'nu san

(Mt. 21:12-17; Lc. 19:45-48; Jn. 2:13-22)

11.15 Nāxee xtúku ña ñuú Jerusaleén ne, kué'en Jēsuu má ukún ka'nu san. Ikān éni ntu'u ña nakunu ña ña ntádiko ni ña ntāñi ini ukún san. Nantáva ña mesa mí ntoo ña ntánadama diu'ún san ne, nantáva ña sia mí ntoo ña ntádiko palomá san.

11.16 Nã ni xé'é ña itsi é kuíta ntí'xin ña'a san má ukún san tē nee iñá odo ña.

11.17 Dá kanakuá'a ña ña'a, ña ntoo ini ukún san ne, kaka'an nã ni nã:

—¿Ñā ntu te uve ná'a nte dñā é kaka'an Xúva kō: “Tsi vi'i kó ne, vi'i mí ka'an ntá'ví ña'a, ña dā mfi ká ñuu i”, ka'an ña? Ntá tsi ntō'ó ne, vi'i ña dū'u káde nto —ka'an Jesús.

11.18 Dā téku dutu ñá odo nūú ni mastrú leí san ne, kidáá né, ntukū nuu iní ña nté koo ka'ni ña Jesuu.

Tsí ntaú'vi ñá Jesuu, tsí un ntñi ntñi ña'a sán ne, ncho kini ká ña tú'un é kanakuá'a Jesuu ña.

11.19 Ntá tsi dā kuáa ne, Jesuu ni ña ntñi'i ña né, ntāka ña ñuú Jerusaleen.

É kuinti'xe ko Xuva kō

(Mt. 21:20-22)

11.20 Utén san ne, dā ntíko kōo xtúku ña ni ña ntini'i ña ne, ítā nti'xin ña mí ntitsi tun ígū san. Íni ña tsí xi'i díí kue'en, un tsi nte dítsin i.

11.21 Kidáa ne, nánū'ú Pedrú san iní ña é kaka'an Jésuú ne, kaka'an ña:

—Un kaa, Mastru. Divi tun ígū san é ká'an ntée nto i ne, e xi'i díi —ka'an ña.

11.22 Kaka'an Jéssu ni ña:

—Kuinti'xe nto Xuva kō.

11.23 Nuú é ntaā i é kaka'an u ni nto: tē xoó ka'an í ni xūku sá'a: “Kuē'en dá'an vé, na kō'xón nuun mé'ñu ntute ñu'u kán”, né, te kanñ nima ñá kakuinti'xe ña é kuān koo kuvi ne, kuān koo kuvi nti'xe.

11.24 Dukuān ne, kaka'an u ni ntō: nee ña é kakan ntó nta'a Xuva kō da ntáka'an ntá'ví nto ne, kuinti'xe nto tsí ni'i ntō ne, ní'i nti'xe nto.

11.25 Dā ntáka'an ntá'ví nto ne, te ío xoo é kanāa núu ni'i ntō ne, kada ka'nu iní nto ni ña vata koo é Xuva kō, ñá tuví e dukún kán, kada ka'nu iní ña ni nto kuētsí nto dí.

11.26 Tsí tē ña kada ka'nú ini nto ni tā'an nto kuētsi ña ne, nté Xuva kō, ña tuví e dukún kán, ña kada ka'nú ini ña ni nto kuētsí nto dí —ka'an Jéssu.

¿Xoó ntu xé'e i itsi é kuān koo víí Jéssu?

(Mt. 21:23-27; Lc. 20:1-8)

11.27 Kidáa né, nāxee xtúku ña ñuú Jerusaleen. Kaika Jéssu ini ukún ka'nu kán né, ikan tsí xee dútú ñá odo núu nī mastrú leí ni ñatā sán ne,

11.28 ntátsixe'e ña Jéssu:

—¿Xoó ntu kaka'an i é kuān koo víí nto? ¿Xoó ntu tá'xi i itsi é kuān koo víí nto nuu i sá'a? —ka'an ña.

11.29 Nantíko kōo Jéssu, kaká'an ña:

—Xu'ú ne, ntio kó tsixe'e'ú nto dí. Te kúvi ka'an nto é tsixe'e'ú nto ne, dá ká'an u xoo tá'xi i itsi é kade u.

11.30 ¿Xoó ntu xé'e i itsi Juaán san é nakútsi ntute ña ña'a san? ¿O Xuva kō né, o kúdií ña'a ntú san xé'é ña? Ká'an nto vē —ka'an Jéssu.

11.31 Kidáa ne, ntatín nuu mii ña:

—Te ká'an o tsí Xuva kō xé'é ña ña itsi ne, ká'an ña: “¿Nté kui ña ni kuintí'xe nto ña kuan?” koo ka'an ña.

11.32 ¿Nté koo kuvi te ká'an o tsí ña'a san xé'é ña ña itsi? —ka'an ña.

Tsi nta'ví ñá ña'a san, tsí un ntíí ntíí ña'a san ntákuinti'xe ña tsí nta'a Xuva kō ní'i nti'xe Juaán san é kúvi víí ña.

11.33 Dukuān ne, nantíko kōo ñá, ntáka'an ña:

—Ñá iní nti —ka'an ña.

Kidáa ne, kaka'an Jéssu:

—Xu'ú ne, ntē ñá ka'an u dí xoo tá'xi i itsi é kuān ó kade u —ka'an Jéssu.

Kuenta ña ña ntáde tsiñu, ña kini ntáa

(Mt. 21:33-46; Lc. 20:9-19)

12.1 Kidáa né, eni ntu'u Jéssu ntáa ña nuu i é nañé'e'ñá ña'a san:

—Uun ñatíí ne, í'xi ña xo'o tinti'ō. Édí nuu ña xákū ntíkō díñi i. Uvi ítsi éte nuu ña nú xuu ka'nu san mí kádin núu ña tinti'ō sán ne, dā xntítsi tsiñu ña uun ví'i dükun mí kunūu ña é víí kuenta xó'o tinti'ō san.

'Kidáa ne, xé'e ña ña'a san é na kúntoo taan ña é víí ña kuenta xó'o tinti'ō sán ne, dā kíí ña, kue'en ñá

xio ñuu e dóo ikā.

12.2 Xée ntūvi é ñin ña tinti'ó san. Tō'ó i ne, taxnūu ña uun ña'a ña ntáde tsiñu é nā kínakuidó ña é kāduku ntée ña.

12.3 Ntá tsi ña ntáde kuentá san ne, ña ni ntío ña naku'é ña é kāduku ntée tó'o i. E'ni diin ñá ña táxnūu tó'o i san. Nté uun kiti i ña ni xé'e ña é kuni'i ña é kūvi iña tó'o ñā; da mii ntā'a ña kunú'u ña.

12.4 Kidáā né, taxnūu xtuku tó'o i san uun ñá'a ka ña ntáde tsiñu san. Ntá tsi ña ntáde kuentá san ne, ntuku kui'i ñá diki ña táxnūu ña. Dōo dé xení ña ni ñā.

12.5 Tō'ó i san ne, taxnūu xtuku ña uun ña'a ká ña. Ntá tsi é'ni kue'en ñá ña. Kidáā ne, ñá te da dii ña ntáde tsiñu san táxnūu ká ña. Iō ñá ne, e'ni diin ñá ña. Iō ñá ne, e'ni kue'en ñá ña.

12.6 'Koó da ūun sá ña ntoo ña: divi i'xá mii ñā e dóo kakuinima ña. Kidáā né, taxnūu ña i'xá ña. Kuiní ña tsí te kuiko ñū'u ña'a san i'xá ña.

12.7 Ntá tsi ña ntáde kuentá san ne, ntánatíin ña: “Ña sá'a ne, i'xa tó'o i, ña é nākunteé nta'a i tē xi'i ña. Kíká'ni o ñā ne, kidáā ne, kuvi iña ko un ntí'i é io iña ña”, ka'an ña.

12.8 Tiin ña ña, da é'ni kue'en ñá ña, dā ínakuído káva ña ña ata xákū san —ka'an Jéssu.

12.9 Kidáā ne, katsixe'e Jéssu:

—¿Nté koo vii tó'o i san ve? Mii ña kī'in ñá ve, ka'ni ntí'i ña ña ntáde kuenta xó'o tinti'ó san, dá naku'é ña tuku ña'a, ña é víi kuenta.

12.10 'Ntō'ó ni, ¿vāta nakua'a ntu nto Tú'un Xuva kō? Tsí kaka'an:

Xúū é nāntii ní'ni ña xntítsi ví'i sán ne,
divi é kūvi xuu núu i.

12.11 Sá'a dé kú've Xuva kō é kōo ne,
ñá tē nté kaa vá'a ó, kuiní nti.

Kuān ó uve na'a nte dí'na Tú'un Xuva kō —ka'an Jéssu.

12.12 Ña tsiñu i sán ne, kūtuni ña tsí divi kuēnta iña ñá é kántáa ña nuu i sá'a. Ntukū nuu iní ña nté koo víi ña é ñin ña Jesuu. Ntá tsi u'ví ña ña'a sán ne, xnuu mii ña Jéssu, kué'en ñā.

Katsixe'e ña kuēnta iñá diu'un xōo

(Mt. 22:15-22; Lc. 20:20-26)

12.13 Kidáā ne, táxnūu ña'a san ña fariseu ni ña ntántikin rei Heródē san mí tuví Jesuu. Ncho víi ña vata koo é ká'an Jéssu nuu i e dóo xíi kaa, vata koo é nāni'i itsi ña nté koo dá'vi ña ña dovete.

12.14 Xée ñā mí tuví Jesuú ne, ntáka'an ñá ni ñā:

—Mastru, iní nti tsí kaka'an nto é nuu é ntaā i. Iní nti tsí dadii tsi kaiko ñu'u ntō un ntíi ntíi ña'a, dadii tsi kade nto ni ña, kuān te nta'ví ña, kuān te kuika ña. Kanañē'e ntó nti é nuu é ntaā í vata o xtúví Xuva ko iñá nti. ¿Vá'a ntu o é ntá'vi o diu'un xóo san nta'a ña tsiñu i san, o ña'a, te kuiní nto? ¿Ntá'vi ntu o né, o ña ntá'vi o? —ka'an ñá, tsixe'e ña ñā.

12.15 Jesuú ne, kūtuni ña tsí da ntaéni diká ña ña. Kaka'an ñá ni ñā:

—¿Nté kui ntaíto nteé ntu nto ko? Tā'xi nto uun diu'un kui'xín san, na kōto nteé u —ka'an ña.

12.16 Xé'e ña ñā ne, da tsixe'e Jéssu ña:

—¿Xoó ntu diki i é ntéé diu'un sá'a? ¿Xoó ntu divi í e nteé na'a? —ka'an ña.

—Dikí Césa ni diví ña —ka'an ña.

12.17 Kidáá ne, kaka'an Jésuu ni ña:

—Vá'a ò é nakué'e o ntá'a ña tsiñu na'nu i nee iña é káduku ntée ña ne, vá'a ò é nakué'e o nta'a Xuva kō nee iña é káduku ntée ña di —ka'an ña.

Koó dā kúdu'va ña'a san e dóo ini Jesuu nté koo nantiko koō ña é kaka'an ña.

Nantíko kōó Jesuu e tsixe'e ña saduceú san

(Mt. 22:23-33; Lc. 20:27-40)

12.18 Xéé ña saduceú san di. Ña sá'a ne, ñá tē ntákuinti'xe ña tē ntántoto ña xi'í san. Da ntaéni dikí ña Jesuu, ntáka'an ña:

12.19 —Mastrú, uve na'a mí kakā'an Muísee nté koo víí o tē xi'í ení kō. Tē xi'í ñá ne, ítuví mii ñadi'í ña ne, ña ni xío i'xá ña ne, nātánta'a ení ña ni ñadi'í kíí san vata koo é na kōo i'xá ña iña ení ña.

12.20 Uun ito ne, xío ū'xe ení ña. I'xá nuu í san ne, tánta'a ña. Dā xi'í ñá ne, váta kōó i'xá ña.

12.21 Ení ña, ña é kuvi ūví san ne, tánta'a ña ni ñadi'í kíí san. Dā xi'í ñá di ne, váta kōó i'xá ña. Ení ña, ña é kuvi ūní san ne, kuan tsi ò kúvi ni ñá di.

12.22 Kidáá ne, é un é un ña tánta'a ña ni ñadi'í san. Dā kúvi ne, xi'í ña nti'í ū'xe ñá'a ña ne, nté uun i'xá ña ña ni xío. Kidáá ne, xi'í ñadi'í kíí san di.

12.23 Tē ntóto ña xi'í san ne, ¿xoó ntu ñadi'í i kuvi ña? Tsí un nti'í ña u'xe ñá'a san e tánta'a ña ni ñá —ka'an ña.

12.24 Dá kakā'an Jésuu ni ña:

—Ñá vá'a ò e ntádē kuení nto, tsi ñá ini nto nté o uve na'a Tú'un Xuva kō ne, ñá ini nto tsi dóo io é víí Xuva kō.

12.25 Dá ntóto ña xi'í san ne, ñá nātánta'a ká ñatíí san. Ña xoxó ka é kué'é i itsi é tánta'a ñadi'í san di. Tsí kuntoo ña vatā ó ntántoo ánjē san e dukún kán.

12.26 Kuenta iña i e ntóto ña xi'í san ne, ¿vāta nakua'a ntu nto tutu e xtúví Muiseé san, mí uve na'a iña xuku é kai'xi? Ikan kākā'an Xúva ko ni Muisee: “Xu'ú ne, Xuva uvata ika nto Ábraan ni Ísaa ni Jácoo”, ka'an ña.

12.27 Xuva kō ne, ñá te Xuvā ñá xi'í san, tsí Xuvā ñá ntantíto san. Dukuān né, kúdií dovete ntákuinti'xe nto —ka'an Jésuu.

Tū'un é díí ka ka'nu

(Mt. 22:34-40)

12.28 Xéé ūun mastrú leí ne, tēkú ña é kākā'an Jésuu ni ñá saduceú san. Iní ña tsi dóo vá'a ó kākā'an Jésuu é kanantiko koō ña. Tsixe'e mastrú leí san di:

—¿Neé ntu tú'un e tá'xi Xuva kō é díí ka ka'nu é káda ntaa o? —ka'an ñá, tsixe'e ñá.

12.29 Nantíko kōó Jesuu, kaká'an ña:

—É kuvi ūun sán ne: “Kiní nto, ña Israee: uun tsi Xuva kō e dóo ka'nu ña.

12.30 Kuinima ntó Xuva ko kanī nima ntó, kanī é tduiña nto, kanī ū'xen díki nto. Nī ku'éen ini nto kunuu iní ntó ña.”

12.31 É kuvi ūví san ne: “Kuinima ntó ta'an nto vata tsí ó kakuinima ntó kúñu mii ntó.” Ña túví ká xtuku é kadā kú've é vata kaa sá'a —ka'an Jésuu.

12.32 Kaka'an mastrú leí san:

—Ntáa nti'xe, Mastru. Nuú é ntaā i é kākā'an nto, tsi úun tsi Xuva kō. Xoxó ka xtúku Xuva kō, tsí mii tsi nā.

12.33 Na kuinima kó nā kanī nima kó, kaniī ū'xen diki ko, niī kué'en ini kō ne, na kuinima kó ta'an ko vata tsi ó kakuinima kó kúnu mii kō. Tē kada ntaa o sá'a ne, díí ka kaidiá'vi é un ntiī ntiī doméni é ká'mi o nú nāa kan iña Xuva ko, o da nēé ka doméni é kué'é o nā —ka'an nā.

12.34 Iní Jesuu tsi dóo vá'a ó nantiko koó nā ne, kaka'an nā ni nā:

—Nā fka tsi tūví nto mí kadē kú'vé Xuva kō —ka'an nā.

Kidáa ne, nté uun xoxo ni tsixe'e ká i Jesuu.

¿Xoó ntu i'xá nti'xe i Cristu?

(Mt. 22:41-46; Lc. 20:41-44)

12.35 Dá kanakuā'a ká Jesuu nā'a san má ūkún ka'nu kán né, kaka'an nā ni nā:

—¿Nté kui ntáka'an ntu mastrú leí san tsí nā é taxnuu Xuva kō é kuvi nā Cristú ne, i'xa fka rei Dāvii nā?

12.36 Tsí nte dí'na kaka'an Dávii san vata o nañé'e Espiritú Sántú san nā:

Kaka'an Xúva ko ní Tó'o ko:

“Kutúvín diñi kua'a ko

da nté kúvi tsoo ú nā ntaínchu'vi o nú xē'e o”, ka'an Xúva kō,

ka'an Dávii.

12.37 ¿Nté o ntu é Cristú san ne, i'xá ika Dāvii kúvi nā? Tsí mii Dávii san kaka'an nā tsi Tó'o nā kúvi nā —ka'an Jéssu.

Ná te da dii nā'a san dóo xkúntee iní nā é kini nā tū'un é kākā'an Jéssu.

Katsi'i kuétsi Jēssu mastrú leí san

(Mt. 23:1-36; Lc. 11:37-54; 20:45-47)

12.38 Jesuú ne, dá kanakuā'a nā nā'a sán ne, kaka'an nā:

—Koto xnto mastrú lei, nā e dóo na'nu ncho víí san. Dōó xkuntée iní nā du'nu nani da ntaíka nā itsi kán. Dōó ntio nā é kuiko nū'u nā'a san nā, é ká'an nā ntiusi ní nā núu nā'a san nu á'ví kán.

12.39 Má ūkún kán dí ne, dōó ntio nā é kuntōo nā nte nuu i kan. Tē xee ná viko sán ne, dōó ntio nā é ní'i kuntoó nā mí'i e díí ka vá'a o.

12.40 Ntaéni ntá'vi nā nādī'i kíí san vata koo é naki'i nā un tsi nte ví'i nā. Dōó na'a ntáka'an ntá'ví nā, vata koo é kadā kuení nā'a san tsi dóo va'á nā'a nā. Ntá tsi nā sá'a ne, díí ka kue'e ní'i nā é nto'o nā nta'a Xuva kō —ka'an nā.

Kuenta iña diu'un é xē'é nādī'i kíí san

(Lc. 21:1-4)

12.41 Tuví Jesuu má ūkún kán ne, tuví nteē nā etún diu'un mí ntátsu'un nā'a san. Kaito ntee nā nté o de nā'a san é ntátsu'un nā diu'un. Iní nā tsí nā kuiká san ne, nā tē nté kaa diu'un ntáxe'é nā.

12.42 Kidáa ne, vé'xi uun nādī'i kíí san ne, xnūu nā uvi kúdií á diu'un kuetsi san e dóo xuvi nuu á'vi.

12.43 Kidáa né, kána Jesuu nā ntiní'i nā ne, kaka'an nā ni nā:

—Nuu é ntaā i é kākā'an u ni ntō: Tsí nādī'i kíí sá'a ne, díí ka nuu á'vi é xē'é nā é ūn ntiī ntiī nā nguii san e ntátsu'un nā diu'un nā ini etún san.

12.44 Tsí nā nguii sán ne, dōó ió iña nā ne, kúdií diu'un é kántoo e ntáxe'é nā. Ntá tsi nādī'i kíí san ne, kuān té nā te neé ió iña nā ne, niī kué'en ini nā xē'é nā un nti'i é ió iña nā —ka'an Jéssu.

Kaka'an Jéssu tsí nantatsin xúkūn ka'nu san

(Mt. 24:1-2; Lc. 21:5-6)

13.1 Dā ntáka Jéssu má ūkún ka'nu kán ne, kaka'an úun ña ntini'i ñā:

—iUn kaa díf xuú san, Mastru! iÑá te da kúdii! iXúkún san di! iÑá tē nté kaa vá'ā o! —ka'an ña.

13.2 Kaka'an Jéssu:

—Koto vá'a nto xúkūn e dóo vá'ā ó san, é ña te da kúdii. Ntá tsi vé'xí ntuvi é nantatsin kue'en. Nté uun ká xuu ña kodo nti'i tá'an ka kídaā —ka'an ña.

Kaka'an Jéssu nté koo kuvi di'na dá nfi'i ñuxivi

(Mt. 24:3-28; Lc. 21:7-24; 17:22-24)

13.3 Dā itúvi Jéssu tí'i i é nani Ōlívú ne, dóo díto tuví xúkūn san. Pedru, Sántiau, Juaan, ni Andréé ne, xée etsin ña nuu Jéssu, ntáka'an xu'ú ña ni ña, tsixe'e ña ñā:

13.4 —Ká'an nto vē amá kuān koo kuvi é káka'an nto. ¿Neé ntu nuu i é tā'xi Xúva kō é na kūtuní nti tē xee úra i é kúvi? —ka'an ñā, tsixe'e ñā.

13.5 Kídaā né, eni ntu'u Jéssu kaká'an ñā ni ñā:

—Kuenta tsí víi nto é ña kaní nta'vi nté uun ña'a san nto.

13.6 Tsi dóo tífn ña'a kí'xi ña é vata te xū'ú ne, ká'an ñā: “Xu'u é Cristú u”, koo ka'an ña. Dóo tífn ña'a san kaní nta'ví ña ñā.

13.7 Tē kútuni nto tsí kakuvi du'xēn da ntátekú nto tsi ntáka'an ñā'a san iña du'xén ne, ñā ku u'ví nto. Tsi kuétsi é kuān koo kuvi, ntá tsi vata xee tá'an ntuvi é nfi'i ñuxiví sa.

13.8 Tsí uun ñuú san ne, nāá ni tūku ñuu. Uun reí ne, naā ñā ni tūku reí san. Dóo kí'in itsi ñuú san ne, táan; kutama ñā'a sán di. Tē kúvi sá'ā né, dā ve nuu i é ñi ntu'u é ntó'o ña'a, ña ntoo ñuxiví sa.

13.9 'Ntō'ó ne, kuenta tsí víi nto. Tsí ña'a sán ne, ntada ña nto kuenta ntá'a ña tsiñu i sán ne, ka'ní diin ñā nto má ví'i mi ntánataká nuu ña Israeé san. Nuú ña tsiñu na'nu i, nuu reí san kuntāñi me'ñū ntó di vata koo é ká'an nto nté kui ntántikin ntó ko.

13.10 Di'na dá nfi'i ñuxiví sa ne, kí'in ñā'a, kíka'an ntódo ña tú'un va'á san dá kanií ká'nu ñuxiví san.

13.11 Te tíin ña nto ne, ntada ña nto kuenta ntá'a ña tsiñu i sán ne, ñā ku kadā kuení nto nté koo ka'an nto. Tsí ta'xi Xuva kō é ká'an ntó tē xee úra i é ká'an nto. Ñá te kene mii ntó é ká'an nto, tsí Espíritú Sántú san ta'xi ña tú'un é ká'an nto.

13.12 Kídaā né, ñatí san ne, ntada ña ení mii ña kuēnta ntá'a ña tsiñu i é ka'ní ñā ñā. Uva í'xá san ne, ntada ña í'xá ña kuenta ntá'a ña di. Í'xá san ne, tsi'i kuétsi uva i ni dí'i i ne, ntada ña kuenta ntá'a ña tsiñu i di é ka'ní ñā ñā.

13.13 Ñá ntío kue'en ñā'a san nto, ntá tsi tē xoo é ña xtuví mii i é kuínti'xe i kó dā nté nfi'i ntuvi iña ñā ne, nakáku ñā.

13.14 Tē íni nto tsi é ntísi nuu i é kíni kaa san má ūkún ka'nu kán mí'i e dóo xii kaa ne, ntó'o é ntoo nto ñuú Judeá ne, kunu nto kue'en ntó, kukūntóo xu'ú ntó ata uku kan.

13.15 Tē xoó ña'a tuví da'na ña ata ví'i ña kan kídaā ne, ñā ku nfi'ví ña má ví'i kán e kínakí'i ña iña ñā.

13.16 Tē xoó ña'a nuu ña matú ña kán ne, ñā ku nū'u ña e kínantúku ña kutuun ña é kí'in ní'i ñā.

13.17 iNtá'vi ide ñádí'i, ña é nū'u í'xá i! iNtá'vi ide ñádí'i, ña é kanatsitsi í'xá i kídaā!

13.18 Kákan nto nta'a Xuva kō é ña kuan kōo kúvi dá ntúvi ví'xin.

13.19 Tsi kídaā né, un vá'a tsi ntó'o ña'a. Un tsi nte dá de kú've Xuva ko ñuxiví sa ne, vata ntó'o ñā'a

san vata koo nto'o ña ntuvi tsikan. Ntē ña kuan koo ntó'o xtuku ña'a san é kuān koo nto'o ña.

13.20 Tē dī ña ni dé kù've Xuva kō é ntudutsi ntūvi tsikán ne, nté uun ña'a ña nakáku ña. Ntá tsi ntadutsi ña ntuvi tsikan kuenta iña ña'á san, ña e dóo kakuinima Xúva kō, ña é nakaxnúu ña é kúvi i'xá ña.

13.21 'Kidáa né, tē xoó ka'an í ni ntō: “iKoto nto! iIkān tuví Cristu!”, ne, ñá ku kuinti'xe nto é kaka'an ñá naa Xuva ko.

13.22 Tsí iō ñá'a, ña é kī'xi kídaa ne, ká'an ñā é Cristu ña. Ká'an ñā tsí kaka'an ñá naa Xuva ko. Vií ña nuu i e dóo na'nu ne, vií ña nuu i e dóo va'a. Ntá tsi da ntaéni nta'ví ña ña'a san. Tē dī kuvi vií ña ne, un tsi nte ña nakaxnúu Xuva kō kaní nta'ví ña ña.

13.23 Kuenta tsí vií nto. Dukuān é dī'na kaka'án u ni nto ūn ntīi ntīi nuu i sá'a nté koo kúvi.

Kaka'an Jéssu tsí nainu xtúku ña ñuxiví a

(Mt. 24:29-35,42,44; Lc. 21:25-36)

13.24 'Kidáa ne, rkontúvi e dóo nto'o ña'a, ña ntoo ñuxiví a ne, kuneé ngántii, kuneé xoo.

13.25 Kó'xo kīmi é ūve e dukún kán dī ne, kantá nuu e dukún kán.

13.26 Xu'u é vëxkúvi ú ñatíí ne, nainú u me'ñú vikó san. Kidáa ne, un ntīi ntīi ña'a san kiní ña tsi dóo ka'nu ú ne, dōó ió ko é ví u é un ntīi.

13.27 Kidáa né, taxnúu u ánjē é nākuido ña un ntīi ntīi ña'a, ña é nākaxnúu u. Dā m'í ká ñuxiví sa mí ntoo ña un tsi nte e dukún kán nakuído ánjē san ña.

13.28 'Koto nto nté o de tun ígū san. Te ūte nta'a i é da ve kantika xúku i ne, ini o tsí dokó sa xee ntuví ka'ni san.

13.29 Kuan kōo dī, tē ntaíní nto tsi é kakūvi un ntīi ntīi nuu i sá'a é kaka'án u ni ntō vevíí ne, kutuni nto tsi dóko sá xee ntúvi é nainú u ñuxiví a.

13.30 Átā xī'i xnto túvi u. Nuú é ntaa i é kaka'án u ni ntō, tsí kuntaa é un ntīi é kaka'án u ni nto dī'na dá ntīi ntuví iña ña ntoo ñuxiví sa vevii.

13.31 Kuān te ntīi ñuxiví sa nī e dukún kán ne, ntá tsi tú'ūn é kaka'án u ni ntō ne, ña ntīi.

13.32 'Ntá tsi xoxó ini í nee ntúvi ō neé ura kúntaa é kaka'án u; nté uun ánjē, ña ntoo e dukún kan, nté xu'u é vëxkúvi ú ñatíí ne, ñá iní u; mii tsi Uvā ko é ini ña.

13.33 'Dukuān ne, koto vá'a nto. Na kōo tú've nto, tsi ñá ini nto amá xee ntúvi tsikan.

13.34 Sá'a né, vata kaa uun ñatíí, ña é tūví tu've e dóo ika kī'in ñá, ne, xtuví ñá ví'i ña nta'a ña ntáde tsiñu iña ña. Ká'an ña nī é un é un ña ntáde tsiñu iña ña nté koo víí ña ne, xtuví ñá uun ña'a, ña é kōto xī'i ña.

13.35 Ntō'ó ne, koto vá'a nto dī, tsí ñá ini nto neé ura nainú u: tē kuaa va'a ne, o dava ñūu, o ura í tē kána lí'xi, o tē tuví va'a.

13.36 Tē ntákidi dúkuan ntō ne, da nee iní ntó nainú u.

13.37 Ntá tsi nuu i é kaka'án u ni ntō ne, kaka'án u ni ūn ntīi ntīi ña'a san: iKuntitō nto! iÑá kú xkúkidi naá nto! —ka'an Jéssu.

Ntukū nuu iní ña'a san nté koo ka'ní ña Jéssu

(Mt. 26:1-5; Lc. 22:1-2; Jn. 11:45-53)

14.1 Kakunaá ka uvi ntúvi dá xee viko da ntánaka'an ña nté ō nakáku Xuva kō ña Israeé san ñuú Egítō. Kidáa ne, ñá ká'xi ña tañú'ū é kadāka ú'xen iā. Tō'ó dutu ní mastrú leí san ne, ntukū nuu iní ña nté koo víí ña é diin diin tsi tiin ña Jéssu é ka'ní ñá ña.

14.2 Ntatfín mii ñā:

—Ñā tñin o ñā ntūvi viko san, vata koo é ñā kudfín ñā'a san —ka'an ñā.

Uun ñadĩ'i da'ví ñā cho'o vídin diki Jésuu

(Mt. 26:6-13; Jn. 12:1-8)

14.3 Tuví Jesuu ñuú Betania nú vi'i Simuun, ñā é nako'xo kúñu i kídaā. Dá ntōo ñā, ntaé'xi ñā ne, xée uun ñadĩ'i, ni'i ñā uun xuxu e kúvi xuu mí nuu cho'o vídin e dóo nuu á'vi. Ta'vi ñā xu'ū i ne, dá'vi ntĩ'i ñā cho'o vídin san diki Jésuu.

14.4 Dā íni ñā ntoo sán ne, dōó dutsi kuiní ñā. Ntatfín mii ñā:

—¿Nté kui nativí ntú ñā cho'o vídin sa?

14.5 Díí ka vá'ā ó tē dī ni nadiko ñā ne, ní'i ñā te úní sientu, dá kuē'é ñā ñā ntā'vi —ka'an ñā.

Dōó dutsi kuiní ñā ni ñadĩ'i san.

14.6 Ntá tsi Jesuú ne, kaka'an ñā:

—Koo mii nto ñā. ¿Nté kui ntánatekū du'xen ntu nto ñā? Dōo vá'ā ó de ñā nī ko.

14.7 Nguentúvi ntoo ni'i nto ñā ntā'ví san ne, amá ntio nto ne, kuvi xntii nto ñā. Ntá tsi xu'ú ne, ñā ná'ā ká kutúví u ni ntō.

14.8 Ñadĩ'i sa'á ne, ide ñā é kúvi víí ñā. Dá'vi ñā kó cho'o vídin san dí'na dá kuntu'xi u.

14.9 Nuú é ntaā i é káka'an u ni ntō: Dā mí'i ká kí'in ñā'a é kika'an ntódo ñā tú'un va'á san iña Xuva ko dá kanii ñūxiví sa ne, ká'an ñā é kuān nte vá'ā o dé ñadĩ'i san nī kó ne, naka'an ñā'a san ñā.

Dā diko Júdā san Jésuu

(Mt. 26:14-16; Lc. 22:3-6)

14.10 Uun ñā ntini'i Jésuu, ñā naní Júda Scārioté ne, kué'en ñā mí ntoo tó'o dutú san ne, tñin ñā ni ñā nté koo víí ñā é diko ñā Jésuu.

14.11 Dā téku tó'o dutú san é káka'an Júdā né, dōó diní ñā. Xé'e ñā xu'ū ñā e ntā'vi ñā ñā te kuvi víí ñā. Júdā sán ne, ntukū nuu íní ñā nté koo víí ñā é diko ñā Jésuu.

Dā é'xi Jesuu ni ñā ntini'i ñā

(Mt. 26:17-29; Lc. 22:7-23; Jn. 13:21-30; 1 Co. 11:23-26)

14.12 Kidáā ne, xée ntūvi é kii viko da ka'xi ñā tañú'ū é ñā kadáka u'xen iā, ntuvi da ntaé'ní ñā i'xá le'ntú san é ká'xí ñā iña vikó san. Ntáka'an ñā ntini'i Jésuu ni ñā:

—¿Mí'i ntū ntio nto é kikavá'a ntí é ká'xi o vikó san? —ka'an ñā, tsixe'e ñā.

14.13 Kidáā né, teé tsiñu Jesuu úvi ñā'a, ñā ntini'i ñā ne, kaka'an ñā ni ñā:

—Kue'en ntó má ñūú san. Tē xee ntó ikān ne, ta'án nto uun ñatíí, ñā ni'i xoó ntute sán ne, kuntikín ntó ñā.

14.14 Neé vi'i mí ká'ví ñā ne, ká'an nto nī tó'o vi'i san: “Kaka'an Mástrú ntí: ¿Mí'i ntú má vi'i kuntōo ntí ni ñā ntini'i ntí é ká'xí ntí iña vikó san?”, koo ka'an nto.

14.15 Kidáā né, nañē'e ñā nto uun má vi'i ká'nu íní vi'i dükún san. É iō tu've. Ikān ne, kavá'a nto é ká'xi o iña vikó san —ka'an Jésuu.

14.16 Kué'en ñā ntini'i ñā ne, xée ñā ñūú Jerusaleen. Nāni'i nti'xe ñā vatā ó kaka'an Jésuú ne, ikān de vá'a ñā é ká'xí ñā.

14.17 Dā kuáā ne, xée Jésuu ni uxuvi ñā'a ñā ntini'i ñā.

14.18 Dā intóo ñā ntaé'xi ñā ne, kaka'an Jésuu ni ñā:

—Nuu é ntaā i é kākā'án u ni ntō: Uun ña'a nto, ña é kaē'xí dadii nto ni kó veví ne, diko ntō ko —ka'an Jéssuu.

14.19 Kūnta'xa iní ña ntini'i ñā kídaā ne, é un é un ña tsixe'e ña Jéssuu:

—¿Vá xu'ú ntu u? —ka'an ñá, tsixe'e ñā.

14.20 Kaka'an Jéssuu ni ña:

—Uxúvi ña'a nto ntaé'xi dadii nto ni ko. Uun tsi ko'o kaexnúu ú ni ña dikō ko.

14.21 Tsí xu'ú é vēxkúvi ú ñatí ne, kuntaá vata tsí ó uve na'a nte dí'na. Ntá tsi nta'vi idé ña sá'á, ña dikō ko. Díí ka vá'ā ó tē dī ña ni káku ña —ka'an Jéssuu.

14.22 Dā ntaé'xi ñá ne, kí'i Jesuu tañú'ū san. Nakué'e ña sintiá'vi nta'a Xuva kō né, kátsin dava ña tañú'ū sán ne, xé'e ña ña ntini'i ñā, kaka'an ña:

—Kí'i nto sá'ā, tsi kúnū ko —ka'an ña.

14.23 Kidáā né, kí'i ña e'xin é ñū'u ntute tinti'o. Dí'na nakué'e ña sintiá'vi nta'a Xuva kō né, dā xe'é ña é kō'o un ntí ntí ña ntini'i ñā.

14.24 Kaka'an Jéssuu ni ña:

—Sá'ā é niñí ko é kātí ú kuenta iña ñá te da díí ña'á san, vata ō xtúvi Xuva kō da tá'xi ña xu'u ña kuenta iña núu i é xēe é vii ña.

14.25 Nuu é ntaā i é kākā'án u ni ntō: Ña kó'ō ká u ntute tinti'ó san da nté ntúvi é kō'o ú ntute tinti'ó xeé san mí kadē kú've Xuva kō —ka'an Jéssuu.

Kaka'an Jéssuu tsí ka'án Pedru é ñá ini ñá ña

(Mt. 26:30-35; Lc. 22:31-34; Jn. 13:36-38)

14.26 Dā kúvi íta ña nchu'un Xúva kō ne, kué'en ña ūun tí'i i é nani Ōlivu.

14.27 Ikān ne, kaka'an Jéssuu ni ña ntini'i ñā:

—Un ntí ntí ntó xtuví mii ntó ko ve, vata tsí ó uve na'a kaka'an: “Ka'ní u paxtú san ne, da m'í ká kunu á le'ntú san”, ka'an.

14.28 Ntá tsi tē ntóto xtuku ú ne, dí'na ú kí'ín ú ñuú Galilea é divi ntō —ka'an ña.

14.29 Kaka'án Pedru ni ña:

—Kuān te un ntí ntí ñá xtuví mii ña nto, xu'ú ne, ñá xtuví mii ú nto —ka'an ña.

14.30 Kaka'an Jéssuu ni ña:

—Nuu é ntaā i é kākā'án u ni ō: Niñú sá'a, dí'na dá kāna lí'xí san uvi íto ne, úni íto ka'an tsí ña inín ko —ka'an Jéssuu.

14.31 Dā díí díí ka ntii kaka'án Pedru:

—iÑa'á ni san! Kuān te kuví u ni ntō ne, ñá kākā'án u é ñá iní ú nto —ka'an ña.

Kuan ō ka'an un ntí ntí ña ntini'i ñā dí.

Kaka'an ntá'ví Jesuu má utun Getsemānii

(Mt. 26:36-46; Lc. 22:39-46)

14.32 Kué'en Jéssuu ni ña ntini'i ñā uun itsi é nani Getsemānii. Kaka'an ña:

—Kuntoo nto i'a, nii dukuan na kí'ín u da'a kán, kíkā'an ntá'ví u —ka'an ña.

14.33 Da mii tsí Pedru, Sántiau ní Juaán san kue'en ní'i ña. Kidáá né, dōo u'vi kakúvi nima Jésuu; dōo kúnta'xa iní ña.

14.34 Kaka'an ñá ni ñā:

—Vevíi ntika nimá ko dontfíni. Dóko sá kúvi ú donta'xa. Kuntōo nto i'a ne, ñá ku xkukídi nto —ka'an ña.

14.35 Kué'en ká Jesuu ún siin ne, nákkútínteí ña ñu'u kán. Íkan ña nta'a Xuva ko te kúvi ne, ña kóo ura í e dōo nto'o ña.

14.36 Kaka'an ña:

—Uvā, uva mii ko, kuvi víi nto un ntí'í. Tā'xi nto é ña kuan kōo ntó'o ko. Ntá tsi ña te vata kaa é ntio mii ko, tsí vata kaa é ntio mii nto —ka'an ña.

14.37 Nāxee ña mí ntoo ña uni ñá'a san ne, ntákidi ña. Kidáá ne, kaka'an ñá ní Pedru:

—Simuun Pedru, ¿nté kui kakidín ntun? ¿Nté uun ura ñá ni kutíin ntun kuntitón ní ko?

14.38 Kuntitō xnto. Kákan nto nta'a Xuva kō é ña kó'xo nto nuu i é kīni kaa. Kuān te ntío nto é vii nto é vā'á ne, ña kúvī, tsí e kúfni kúñu ntō é vii nto é kīni kaa —ka'an Jésuu ni ña.

14.39 Kué'en xtúku Jesuu, kúka'an ntá'ví ña ni Xuva kō né, kuan tsí ó kaka'an ñá vata tsí ó kaka'an ña dá ká'an dí'na ña.

14.40 Dā náxee xtúku ña ne, ntákidi xtúku ña, tsi dōo tavi ñá ma'na. Ñá ni kutūni ini ña nté koo ka'an ñá ni Jésuu.

14.41 É kúvi uni íto kue'en Jésuu, kúka'an ntá'ví ña, ne, dā náxee xtúku ña ne, kaka'an ña:

—¿Ntákidi dúkuan ntu ntō? ¿Ntoo da'na ntu nto dí? Xée ó tsí kukidí nto ve, tsí e xée ūra i é ntuví ú kuenta ntá'a ña kīni ntáa, diví u é vēxkúvi ú ñatīi.

14.42 Nakuntāñi nto, kí'in o vē, tsí e vé'xi ña dikó ko —ka'an ña.

Dā tíin ña Jesuu

(Mt. 26:47-56; Lc. 22:47-53; Jn. 18:2-11)

14.43 Dá kakā'an dúkuan Jesuú ne, xéé Júdā, uun ña'a ñá uxuvi ñá'a ña ntīni'i ñā. Ñá te da díi ñá'a san nteka ña. Odo ñā káa, odo ña ūtun. Tō'ó dutú ní mastrú leí ni ñatā sán ne, taxnúu ña ña'a san.

14.44 Júdā sán ne, nté dí'na tíin ña ní tó'ō dutú san:

—Xoó ña'a é ká'xi ú xu'u i ne, é divi ñā. Tíin nto ña, kunteka vá'a nto ña —ka'an ña.

14.45 Dā xee Júdā sán ne, ura tsí i kué'en ña mí ntitsí Jesuu, ká'an ñá ní ñā:

—iMastru! —ka'an ña.

Ē'xí ña xu'u Jesuu.

14.46 Kidáá né, tíin ña'a san Jésuu.

14.47 Ntá tsi uun ña'a ña ntitsí etsin ne, tāvā ña káa ñā, da é'nte tu'un ña lo'xo ñá kade tsiñu iña tó'ō dutú san.

14.48 Jesuú ne, kaka'an ñá ní ūn ntíi ntíi ña'a san:

—¿Nté kuān ntu ódo nto káa ni ūtun é vextíin nto ko? ¿Vá ña du'u ntú u?

14.49 Nguentúvi itúvi ú ni ntō má ūkún kan, kanakuā'a ú nto ne, ña ní tíin nto ko. Ntá tsi kuān koo kuvi vata koo é kūntaa é ūve na'a Tú'un Xuva kō —ka'an ña.

14.50 Kidáá ne, un ntíi ntíi ña ntīni'i Jēsuú ne, xtuví mii ña ña, ínu ña.

Na tíi, na ínu

14.51 Uun na tíi kuetsí sá ne, ntikín ná Jesuu. Da mii doo kui'xín katinúu na. Tíin ña na ne,

14.52 dá xtuví mii na dóo na. Koó da kantíí na ínu na.

Tuví Jesuu ntá'a tó'ò dutu

(Mt. 26:57-68; Lc. 22:54-55, 63-71; Jn. 18:12-14, 19-24)

14.53 Íntéka ña Jesuu mí tuví dutu ñá odo nūu iña ñá Israee. Nātaká nuu un ntíí ntíí tó'ò dutu ni ñáta ni mastrú leí san.

14.54 Pedrú ne, íntikín íka ña Jesuu ún tsi da nté xee ña nú vi'í dutu ñá odo nūú san. Ítúví Pedru ni ña ntáde tsiñu iña dutu ñá odo nūú san nu kí'i kán mí ntátuní ña nchú'un kán.

14.55 Tó'ó dutú san ni ūn ntíí ntíí ña tsiñu i ne, ntántukū nuu iní ña nēe é tsi'í kuetsí ña Jesuu, vata koo é na kuví ña, ntá tsi ña ni ní'í ña.

14.56 Ñá te da dii ña'a da'ví ña ña dovete, ntá tsi ña ni kudadíi e ntáka'an ñá ni ña nguú san.

14.57 Iō ñá nakuntáñi ña é dā'ví ña dovete Jesuu, kaka'an ña:

14.58 —Tékú nti é kaka'an Jésuú ne: “Nakatsín u xúkun ka'nu sa é de vá'a ña'a san. Tē kúvi uni ntúvi ne, naxntísí u túku xukun é ña te ña'a kada vá'a ña”, ka'an kú ña —ka'an ñá'a san.

14.59 Ntá tsi ña ni kudadíi ña é un ntí'í e ntáka'an ña.

14.60 Kidáa ne, nákuntísí dutu ñá odo nūú san mé'ñū ña'a sán ne, kaka'an ñá ni Jēsuu:

—¿Ña kuví ntu nantiko koon é kuan ō ntáka'an ña'a sa íña o? —ka'an ñá, tsixe'e ña.

14.61 Ntá tsi Jesuú ne, diin diin tsi katúvi ña. Nté uun tú'ūn ña ni ká'an ña. Kaka'an xtúku dutu ñá odo nūú san:

—¿Vá divin ntun é Cristu? ¿I'xá Xuva ntu ko ō? —ka'an ñá, tsixe'e ña.

14.62 —Diví u —ka'an Jēsuu—. Kiní nto ko, xu'u é vēxkúvi ú ñatii, é kutúvi u diñi kua'a Uvā ko, ña dóo ka'nu san. Kiní nto ko te nainu u mé'ñū viko san di —ka'an Jēsuu.

14.63 Dutu ñá odo nūú san ne, kūdiin ña é kuān ó kaka'an Jēsuu. Kātsin diin ña dú'nu ñá ne, kaka'an ña:

—Ñá vādá ntio ká ko ña'a, ña é tsi'í kuetsí ña sá'a.

14.64 É tēkú nto é kuān nte kini o kaka'an ña tsí I'xá mii Xuva ko ña ne, ¿nté ō ntádē kuení ntu nto? —ka'an ñá, tsixe'e ña ñá'a san.

Un ntíí ntíí ña'a sán ne, ntáka'an ña tsí kantio é kúvi Jesuu.

14.65 Iō ñá ne, fí'vi díí ña Jesuu. Ēdí nuu ña doo ntuxnúu ña ne, da é'ni ña ña, ntáka'an ña:

—iKa'an ve xoo é'ni i o! —ka'an ña.

Un tsi nte ña ntáde kuenta xúkūn sán ne, xē'e nuu ña nuu Jēsuú di.

Kaka'an Pedru tsi ñá ini ña xoo é Jēsuu

(Mt. 26:69-75; Lc. 22:56-62; Jn. 18:15-18, 25-27)

14.66 Dá tuví dukuān Pedru nu kí'i kán ne, xée ūun ta'nu kade tsiñu iña dutu ñá odo nūu.

14.67 Īni tun tsí katuní Pedru nchú'un kán. Kaito nteé tun ña, kaka'an tun:

—Divín né, dadíi kaikan ni Jēsuu, ña vé'xi ñuú Nazaree —ka'an tun.

14.68 Ntá tsi Pedrú ne, kaka'an ña:

—Ñá iní u ña; ntē ña katéku ko é kaka'an nto —ka'an ña.

Kidáa ne, kué'en ña xi'i kan. Ura tsí i kána lí'xí san.

14.69 Iní ta'nu kade tsiñu iña dutú san ña ne, kaka'an tun nī ña ntāñi:

—Ña sā'á ne, ña ntini'i Jēsuu —ka'an tun.

14.70 Kaka'an xtúku Pedru tsí ña'a. Da kū e ví'i ne, kaka'an ña ntāñi san nī Pedru:

—Divin nti'xen é ntini'in Jēsuu. Tsí divin ne, ña ñuú Galilea —ka'an ña.

14.71 Kidáa né, eni ntu'ū Pedru kaká'an ña:

—Na ta'xi Xuva kō é ntō'o kó tē ña te nuu é ntaā i é kaka'an u ni ntō e ñá iní u xoo é kaka'an nto —ka'an ña.

14.72 Ura tsí i ne, kána xtuku lí'xí san. Kidáa náka'an Pedru nté o ka'an Jēsuu ni ña tsí di'na dá kána lí'xí san uvi íto ne, úni ito ka'an Pedru tsi ñá iní ña xoo é Jēsuu. Dá náka'an ña né, dōo éku ña.

Tuví Jesuu nuu Pílatu

(Mt. 27:1-2, 11-14; Lc. 23:1-5; Jn. 18:28-38)

15.1 Dā tuví ne, nātaká nuu tó'o dutú, ni ñata, ni mastrú leí, ni ūn ntí ntiñi ña tsiñu i san, ntatíin ña nté koo víi ña ni Jēsuu. Kidáa né, kí'ní ña Jesuú ne, dá kue'en ni'i ña ña mí tuví Pilatu.

15.2 Pilatú ne, tsixe'e ña Jēsuu:

—¿Divin ntun é Rei iña ñá Israee? —ka'an ñá, tsixe'e ñá.

—Kuān ó vatā ó kaka'an —ka'an Jēsuu.

15.3 Dōó títin nuu i é ntátsi'i kuétsi tó'o dutú san Jesuu.

15.4 Kidáa ne, kaka'an xtúku Pilatu ni Jēsuu:

—¿Ñá ntu kuvi ká'an? Koton tsi ñá te da díi núu i é ntátsi'i kuétsi ña'a san o —ka'an ña.

15.5 Koó dá kúdu'va Pilatú san dá ña ni ka'an kué'en tsi Jesuu.

Kaka'an ña é kūví Jesuu

(Mt. 27:15-31; Lc. 23:13-25; Jn. 18:38-19:16)

15.6 Kuia kuíá dá kaxee víko e náka'an ñá'a san nté o nakáku Xuva kō ña Israee san ñuú Egitō né, vatā xkoó ini Pílatú san ne, kanantii ñá uun ña'a ña ñu'u kutú san, ntá tsi ña'a san ntaíkan ña xōo ñá'a é ntio ña.

15.7 Títin ña'a ñu'u kutu ña viütun san ntuvi tsikan, tsí naá ña ni ña tsiñu i sán ne, e'ní ña ña'a. Uun ña'a ñá né, Barabaa nani ña.

15.8 Ñá te da díi ña'a san xee ña, ntáka'an ñá ni Pilatu té nantii ña uun ña'a ña ñu'u kutu viütun san, vatā ó de ña kuia kuia dá kakuvi viko sā'a.

15.9 Kaka'an Pílatu ni ña'a san:

—¿Ntio ntu nto é nantii ú Rei iña ñá Israee san? —ka'an ña.

15.10 Tsi kútuni Pílatu tsi tó'o dutú san kune'u iní ña ni Jēsuu. Dukuān e ntáda ña ña kuenta ntá'a ña.

15.11 Ntá tsi tó'o dutú san ne, ntáka'an ñá ni ñá'a san é ká'an ñá ni Pilatu é na nantii ña Barabáa san.

15.12 Kaka'an xtúku Pilatu ni ña'a san:

—¿Nté ntu koo víi u ni ña sā'á kuan, ña e xntánteē ntó Rei iña ñá Israee? —ka'an ña, tsixe'e ñá.

15.13 Koó da vāntiñi ñá'a san ntáka'an ña:

—iNaxnteē ntó ña ntiká krusi kan! —ka'an ña.

15.14 Kaka'an Pílatu ni ña:

—¿Nté kui san? ¿Neé ntu kuetsi idé ña sá'a? —ka'an ña, tsíxe'e ña.

Ntá tsi dā díí díí ka vāntiñi ñá'a san ntáka'an ña:

—iNaxnteē ntó ña ntiká krusi kan! —ka'an ña.

15.15 Pilatú san ne, ña ni ntío ña é kúdiin ñá'a san ni ñá, ne, nantíi ña Barābaa. Kidáā ne, kaka'an Pílatu ni sntadún san é na káni ña Jesuu xó'o ūme ne, dá ntāda ña ña kuenta ntá'a sntadún san é na naxnteē ñá ña ntiká krusi.

15.16 Sntadún san ne, kue'en ní'i ña Jēsuu nu kí'i ví'i mē'ñú san. Kāna ña un ntíi ntíi sntadun, ñá ntoo ikān, na nataká nuu ña.

15.17 Naxnūu ña Jesuú doo kue'e, ne, de vá'a ña le'e e kúvi ntuku íñū né, dā xntéku ña díki Jēsuu.

15.18 Ntáka'an sntadún san ni ña:

—iNtiusi o, Rei iña ñá Israee! —ka'an na.

15.19 Kāni na chiin díki Jēsuú ne, tí'vi díi na ña dí. Nakani iti ná nuu ña, ntaéni díki na ña e ntaíko ñu'u na ña.

15.20 Dā kúvi narkínteē ná ña ne, natāvá na doo kue'e é nuu ña, dā náxnūu na ña doo mii ña. Kidáā ne, kue'en ní'i na ña é naxnteē ná ña ntiká krusi.

Dā náxnūeē ná Jesuu ntíkā krusi kan

(Mt. 27:32-44; Lc. 23:26-43; Jn. 19:17-27)

15.21 Ítā nti'xin uun ña'a, ñá nani Símuun, úva Alējandru ni Rúfu, ña vé'xi ñuú Cirene. Xe'e kuétsi na sntadún san Símuun é na kuído ña krusi Jēsuu.

15.22 Kue'en ní'i na Jēsuu uun itsi mí nani Gōlgota, é káni tú'un: Xkidíki Ntíxi.

15.23 Xé'e na sntadún san é kō'o Jesuu ntúte tinti'o íá é kadāka chó'o é naní mira. Ntá tsi ña ni xi'i ña.

15.24 Kidáā ne, náxnūeē ná Jesuu ntíkā krusi kan. Nāka'nté dava na doo ñá ne, dā nadíki nteē na, nee é ní'i na, xé un xé un nā.

15.25 Kaeku iin tevāa náxnūeē ná Jesuu ntíkā krusi kan.

15.26 Dā de vá'a na ta'vi rkunū e nteē na'a kaka'an nee é kuétsí ña. Díki krusí san xntéé ná ta'vi rkunū san é ūve na'a kaká'an: “Rei iña ñá Israee”.

15.27 Xnteē ná uvi ña'a ñá du'u ntíkā krusi kán dí é kúví dadíi ña ni Jēsuu. Uun ña'a ña ne, ntítsí krusi ña díñi datsin Jesuú ne, uun ña'a ña ne, ntítsí krusi ña díñi kua'a ña.

15.28 Kuntaa vatā ó uve na'a Tú'un Xuva kō mí kakā'an: “Kuvi dadíi ña ni ña kini ntáa san”, ka'an.

15.29 Ña ntaíta ntí'xin sán ne, dōó kini ntáka'an ñá ni Jēsuu. Ntánakuiko ña díki ña, ntáka'an ña:

—Divín é kanakatsin xukún ka'nu sán ne dá naxntítsín xtukun te kuví uni ntúvi ne,

15.30 nakākún miin kúñu ō ve. Ntíi nteen miin ntíkā krusí san —ka'an ña.

15.31 Tō'ó dutu ni mastrú leí san ne, narkínteē ñá Jesuú dí. Ntánatíin mii ña:

—Kuvi nakakū ñá tuku ña'a sán ne, ntē ña kakúvi ntu ku nakāku mii ña kúñu ña.

15.32 Tē Rei iña ñá Israee ntí'xe ña ne, o tē ña é taxnūu ntí'xe Xuva kō né, na ntíi ntee mii ña ntiká

krusi kan. Kidáā ne, kini ó ne, kuinti'xe kō di —ka'an ña.

Ntuvi ñá'a, ñá uve ni'i ña ntiká krusi kán ne, dōó kini ka'an ñá ni ñā di.

Dā xi'i Jesús

(Mt. 27:45-56; Lc. 23:44-49; Jn. 19:28-30)

15.33 Dā ká'ñu ntuvi ne, un tsi da nte kaeku uni kuáa ne, kūneé da kaniñ nūxivi.

15.34 Ura tsíkan ne, un ntii tsi kéne Jesuu, kaká'an ña:

—Eluii, Eluii, ¿lama sabatani? (é kani tús'un: Xuvá kó, Xuvá ko, ¿nté kui xtuví mii ntó ko?) —ka'an ña.

15.35 Dā téku ña ntāñi étsin sán ne, ntáka'an ña:

—Kini nto ña. Vata te kakana ña ña ka'án naa Xuva ko, ñá nani Élia —ka'an ña.

15.36 Uun ña'a ñā né, kaxkainu ña kue'en ña, kuxnúu nto'o ña tí'nti dóo san iní ntute tinti'o ía, dā xnuu ntído ña diki útun, dā xe'é ña é kō'o Jesuu. Kaka'an ña:

—Na koo mii nto ñā. Koto o ve te kí'xi ntí'xe Eliá san é nántii nteé ña ña ntiká krusi kan —ka'an ña.

15.37 Kidáā né, káchu'u ntāa Jesuu, ntí'xi nuu kakan iní ñá ne, xí'i ñā.

15.38 Ntáta ntāa dōxi é rkaa íko má ūkún ka'nu san. Nte diki i un tsi nte xe'e i ntíi.

15.39 Uun tó'o é uun sientu sntadún san ntitsí ña nuu Jesús. Dā iní ña nté o xi'i Jesúsú ne, kaka'an ña:

—Nuu é ntāa ntí'xe i é ña sá'a ne, I'xá Xuva ko ñā —ka'an ña.

15.40 Ntaíto díto ika ñadi'i san di. Ikān ntāñi Maria Madálena, María, di'i Sántiau lú'nti ni ení ñá Joséé, ni ñadi'i, ñá nani Salúmeé di.

15.41 Ñadi'i sa'a ne, ntántikin ñá Jesuu é xntii ña ñā da itúvi ña ñuú Galilea. Dōó titín ka ñadi'i, ña xee ni'i Jesúsú ñuú Jerusaleen, ntāñi ñá di.

Dā intú'xi Jesuu

(Mt. 27:57-61; Lc. 23:50-56; Jn. 19:38-42)

15.42 Dā kuáa ntuvi vierné san, ntuvi é koo tú've tsí utén ne, ntuvi iō dá'na,

15.43 xée Jōsee, ña vé'xi ñuú Arimatea. Ña sá'a ne, dōó ntaíko ñu'u ña'a san ña, tsí ña tsiñu i ña.

Kantétu ña ntúvi dá kada kú've Xuva kō. Naxnuu ka'xi ñā nima ñá ne, kué'en ñā mí tuví Pilatu é ntākan ña kúñu Jēsuu.

15.44 Koó dā kúdu'va Pilatú san tsí e xi'i Jesúsú. Kāna ña tó'o sntadún san, tsíxe'e ña ña tē nuu é ntaā i é xi'i Jesúsú.

15.45 Kaka'an tó'o sntadún san tsí nuu é ntaā i.

Kidáā ne, xe'e Pilatu ítsi é na nākuní'i Joséé san kúñu Jēsuu.

15.46 Joséé san ne, ñii ña doo vá'a é nāxnuu ta'án ña Jesuu. Nántii ntēé ña ña ntiká krusi kán, dā náxnuu tá'an ña ña doo san, dā xtúvi ntuvē ñá ña iní ñañā mí ete nuu ña iní xuú san. Xnuu nti'u ñá xi'i ñañā san uun xuú ka'nu.

15.47 Maria Madálena ni María, di'i Jōsee ne, ntāñi ña, ntaíto dito ña mí kaintú'xi Jesuu.

Dā ntóto Jesuu

(Mt. 28:1-10; Lc. 24:1-12; Jn. 20:1-10)

16.1 Dā ntí'i ntuvi dá iō dá'na ne, Maria Madálena, María, di'i Sántiau lú'nti sán, ni Salúmeé ne, ñii ña cho'o e dóo vá'a ñe'e é da'vi ña ata dóo é nuu ta'an kúñu Jēsuu.

16.2 Tēvaá du'va tsi da vé'xi tuví ntuvi domingú san ne, kué'en ñadi'i san nú ñañā Jēsuu.

16.3 Ntánatíin mii nā:

—¿Xoó ntu kuvi naxtuvī xio i xuu ka'nú san é kantí'u núu xi'i nānā san? —ka'an nā.

16.4 Dā íto nā ne, nā kantí'ú ka xuu ka'nú san xi'i nānā san.

16.5 Kí'vi nā iní i kán né, iní nā tsí tuví uun nātíí diñi kua'a nānā san. Nuu nā doo kani, doo kui'xin. Nā dī'í san ne, dōo u'ví nā.

16.6 Kaka'an nātíí san ni nā:

—Nā ku u'vī nto. Iní u tsí ntánantuku nto Jēsuu, nā nūú Nazaree, nā é intée ntiká krusi kan. Xōxó ka nā í'a. É ntoto nā. Koto nto mí inuu ntú'xi nā.

16.7 Kue'en ntó, kukoto nto Pedrú, ni nā ntini'i Jēsuu, tsí e dí'na nā kodo nuū nā nu'u nā nūú Galileá ne, ikan nakini ntó nā, vatā ó kāka'an nā ni ntō —ka'an nātíí san.

16.8 Ntaka nādī'í san nú nānā kán ne, koó dā ntaínu nā kue'en nā. Un vá'a tsi ntaní'i nā, tsi dóo ntaú'vī nā. Nté uun nā'a nā ni ka'an ní'i nā, tsi dóo u'ví nā.

Dā xee Jēsuu mí ntitsí María Madálena

(Jn. 20:11-18)

16.9 Dā ntoto Jesuu ntuvi domingú ne, dí'na ntii díto nā nuu Mária Madálena, divi nā é natāva Jesuu ú'xē é nā vá'a san é nū'u nima nā kídaā.

16.10 Kué'en Māriá san mí ntoo nā ntini'i Jēsuu. Dōó ntoo nta'xa nā ne, dōo ntaéku nā. Kaka'an María san ni nā tsí e ntoto Jesuu.

16.11 Ntá tsi da téku nā é kántito Jesuú ne, nā ni kuinti'xe nā nā. Kuān te kaká'an María tsí mii nā íni nā Jesuú ne, nā ni kuinti'xe nā nā.

Uvi nā'a nā ntini'i Jēsuu íni nā nā

(Lc. 24:13-35)

16.12 Rkontúví ne, ntii díto xtúku Jesuu nuu uvi nā'a nā ntini'i nā da ntaíka nā itsi má ku'u kán, ntá tsi e túku ito nā.

16.13 Ntuvi nā sá'a ne, kué'en nā, kūkoto nā nā nguii sán tsi íni nā Jesuu. Ntá tsi nā ni kuinti'xe nā nā di.

Kaka'an Jēsuu ni nā ntini'i nā nté koo víí nā

(Mt. 28:16-20; Lc. 24:36-49; Jn. 20:19-23)

16.14 Rkontúví ne, ntii díto Jesuu mí ntoo u'xi ñin nā'a nā ntini'i nā, ntaé'xi nā. Dē tíi Jesuu ni nā tsi dóo ka'xi nima nā, tsi dóo lo'o nā é kuinti'xe nā e ntoto nā, kuān te ntáka'an nā'a san tsí é iní nā nā.

16.15 Kaka'an Jēsuu ni nā:

—Kue'en ntó ve, kuka'an nto tú'un va'a san kuenta iná ko ni ūn ntíí ntíí nā'a san dá kaniñ nūxivi.

16.16 Xoó nā'a é kuinti'xe nā ne kutsi ntute nā ne, nakákú Xúva ko nā. Ntá tsi xoó nā'a, nā é nā kuinti'xe i ne, nā kada ka'nū iní Xuva ko ni nā kuetsí nā.

16.17 Xoó nā'a é kuinti'xe nā ne, kuvi víí nā nakuitā nā e nā vá'a san kuenta iná ko. Kuvi ka'an nā tú'un xee e nā ini nā.

16.18 Te kurkāa nā koó ne, o te kō'o nā é kadāka cho'o é kaxi'i ó san ne, nā kúvi nā. Tiin nta'a nā nā nchokuví ne, ntuvá'a nā —ka'an nā.

Dá kúntāa Jesuu é dukún kán

(Lc. 24:50-53)

16.19 Kidáa né, dā kúvi ka'an Tó'o ko Jēsuu ni nā ntini'i nā ne, kúntāa nā e dukún kán, kunakutúvi nā

diñi kua'a Xuva kō.

16.20 Ña ntini'i ñā ne, kué'en ña, kūka'an ña tú'un va'á san iña Jésuu dá kaniñ nūxivi. Tō'ó ko Jēsuú ne, xntii ña ñā ne, xé'e ñā é kūtuni ñá'a san tsí nuu é ntaā i é ntáka'an ñá, tsi xé'e ñā é kūvi víí ña nuu i e dóo na'nu san. Kuan tsí kaa é kā'án u ni ntō.

© La Liga Bíblica, A.C. 2003